

EVANGELIUM PODLE LUKÁŠE

Poněvadž se mnozí pokusili po pořádku sepsat vyprávění o těch věcech, ve kterých my máme plnou jistotu ²(neboť nám je předali ti, kdo byli od počátku očitými svědky a služebníky Slova), ³zdálo se i mně dobré, abych ti o tom po pořádku napsal, vznešený Teofile, neboť jsem to všechno od začátku pečlivě vyhledal, ⁴abys poznal hodnověrnost těch věcí, jimž jsi byl naučen.

Radostná novina

⁵Za dnů judského krále Heroda byl jeden kněz, jménem Zachariáš, z Abiášova kněžského oddílu. Jeho manželka byla z dcer Áronových a jmenovala se Alžběta. ⁶Ačkoli byli oba v Božích očích spravedliví a žili bezúhonně podle všech Hospodinových přikázání a ustanovení, ⁷neměli dítě. Alžběta byla neplodná a oba už byli v pokročilém věku.

⁸Jednou, když přišla řada na jeho oddíl, Zachariáš konal před Bohem kněžskou službu. ⁹Podle zvyku kněžského úřadu na něj padl los, aby vešel do Hospodinova chrámu a obětoval kadidlo. ¹⁰V čase zapalování kadidla se venku sešlo veliké množství lidí k modlitbě.

¹¹Vtom se Zachariášovi ukázal Hospodinův anděl; stál vpravo od kadidlového oltáře. ¹²Když ho Zachariáš spatřil, byl ohromen a přemožen strachem. ¹³Anděl mu však řekl: „Neboj se, Zachariáši! Tvá prosba byla vyslyšena. Tvá manželka Alžběta ti porodí syna a dáš mu jméno Jan. ¹⁴Budeš se z toho radovat a veselit a z jeho narození budou mít radost mnozí, ¹⁵neboť bude v Hospodinových očích veliký. Nebude pít víno ani opojný nápoj a už z lůna své matky bude naplněn Duchem Svatým. ¹⁶Mnohé ze synů Izraele obrátí k Hospodinu, jejich Bohu. ¹⁷Před jeho tváří

půjde v duchu a moci Eliášově, obrátit srdce otců k synům a nepovolné k moudrosti spravedlivých, aby přichystal Pánu připravený lid.“

¹⁸„Podle čeho to poznám?“ zeptal se anděla Zachariáš. „Vždyť jsem stařec! I moje manželka je v pokročilém věku.“ ¹⁹Anděl mu odpověděl: „Já jsem Gabriel, který stojí před Boží tváří! Byl jsem poslán, abych k tobě promluvil a oznámil ti tu radostnou novinu. ²⁰Protože jsi nevěřil mým slovům, která se ve svůj čas naplní, hle, budeš němý a nepromluvíš až do dne, kdy se ty věci stanou.“

²¹Lidé zatím čekali na Zachariáše a divili se, že se tak dlouho zdržuje v chrámu. ²²Když konečně vyšel, nemohl mluvit, a tak poznali, že musel mít v chrámu vidění. Zůstával totiž němý a dorozumíval se s nimi posunky.

²³Po uplynutí své týdenní služby se pak vrátil domů. ²⁴Jeho manželka Alžběta zanedlouho počala, ale pět měsíců to tajila. Říkala si: ²⁵„Takto se ke mně zachoval Hospodin – přišel čas, kdy na mě pohlédl a zbavil mě veřejné pohany!“

Nic není nemožné

²⁶Když byla Alžběta v šestém měsíci, poslal Bůh anděla Gabriela do galilejského města jménem Nazaret ²⁷k panně zasnoubené muži jménem Josef, z domu Davidova. Ta panna se jmenovala Marie. ²⁸Když k ní přišel, řekl: „Zdravím tě, milostí obdařená, Hospodin s tebou! Jsi požehnaná mezi ženami!“

²⁹Když ho spatřila, jeho slova ji rozrušila, a tak přemýšlela, co to bylo za pozdrav. ³⁰Anděl jí řekl: „Neboj se, Marie, vždyť jsi nalezla milost u Boha! ³¹Hle, počneš v lůnu, porodíš syna a dáš mu jméno Ježíš. ³²Bude veliký, bude nazýván Synem Nejvyššího a Hospodin, náš Bůh, mu dá trůn jeho otce Davida. ³³Bude navěky kralovat nad domem Jákobovým a jeho kralování bude bez konce.“

³⁴„Jak se to stane?“ zeptala se Marie anděla. „Vždyť jsem ještě nepoznala muže.“ ³⁵Anděl jí řekl: „Sestoupí na tebe Duch Svatý a zastíní tě moc Nejvyššího. Svaté dítě, jež se z tebe narodí, proto bude nazýváno Syn Boží. ³⁶A hle, tvá příbuzná Alžběta, o níž se říkalo, že je neplodná, i ona přes své stáří počala syna a je v šestém měsíci. ³⁷U Boha totiž není nic nemožné.“

³⁸Marie řekla: „Hle, jsem služebnice Páně. Ať se mi stane podle tvého slova!“ Tehdy od ní anděl odešel.

Má duše velebí Hospodina

³⁹V těch dnech pak Marie vstala a spěšně odešla do hor, do města Judova. ⁴⁰Vešla do Zachariášova domu a pozdravila Alžbětu. ⁴¹Jakmile Alžběta uslyšela Mariin pozdrav, dětátko v jejím lůnu poskočilo a Alžběta byla naplněna Duchem Svätým. ⁴²Tehdy hlasitě zvolala: „Požehnaná jsi mezi ženami a požehnaný plod tvého lůna! ⁴³Jaká čest, že ke mně přišla matka mého Pána! ⁴⁴Hle, jakmile tvůj pozdrav došel k mým uším, dětátko v mém lůnu poskočilo radostí. ⁴⁵Blaze té, která uvěřila, neboť se naplní, co jí Hospodin slíbil.“

⁴⁶Tehdy Marie řekla:

„Má duše velebí Hospodina

⁴⁷a můj duch jása v Bohu, mém Spasiteli,

⁴⁸neboť si všiml ponížení své služebnice.

Hle, od nynějška všechna pokolení

budou vyprávět o mé blaženosti,

⁴⁹neboť mi učinil veliké věci Ten, který je mocný.

Jeho jméno je svaté

⁵⁰a jeho milosrdenství k těm, kdo jej ctí,

trvá od pokolení do pokolení.

⁵¹Svou paží dokázal moc,

rozehnal ty, kdo mají v srdci pyšné myšlenky.

⁵²Mocné svrhl z trůnů
a ponížené povýšil.

⁵³Hladové nasýtil dobrými věcmi
a bohaté propustil s prázdnou.

⁵⁴Ujal se Izraele, svého služebníka;
pamatoval na milosrdenství

⁵⁵– jak zaslíbil našim otcům –
vůči Abrahamovi a jeho semeni až navěky.

⁵⁶Marie pak u ní zůstala asi tři měsíce a potom se vrátila domů.

Janovo narození

⁵⁷Alžbětě se tehdy naplnil čas k porodu a porodila syna.

⁵⁸Když její sousedé a příbuzní uslyšeli, jak jí Hospodin prokázal své veliké milosrdenství, radovali se spolu s ní.

⁵⁹Osmého dne, když přišli dítě obřezat, chtěli mu dát jméno podle jeho otce, Zachariáš. ⁶⁰Jeho matka jim na to řekla: „Ne, bude se jmenovat Jan.“ ⁶¹Namítli jí: „Vždyť se tak ve tvém příbuzenstvu nikdo nejmenuje!“ ⁶²Ptali se tedy posunky jeho otce, jak by ho chtěl pojmenovat. ⁶³Požádal o tabulku a napsal: „Jmenuje se Jan.“ Všichni se podivili ⁶⁴a vtom se mu otevřela ústa, rozvázal se mu jazyk a on dobrořečil Bohu.

⁶⁵Na všechny jejich sousedy přišla bázeň a po celých judských horách se mluvilo o všech těchto věcech. ⁶⁶Všichni, kdo o tom slyšeli, si to uchovávali v srdci a říkali: „Co to bude za dítě?“ A ruka Hospodinova byla s ním.

⁶⁷Jeho otec Zachariáš byl naplněn Duchem Svatým a prorokoval:

⁶⁸„Požehnan buď Hospodin, Bůh Izraele,
neboť navštívil a vykoupil svůj lid!

⁶⁹Vyzdvihl nám roh spasení
v domě svého služebníka Davida,

⁷⁰jak mluvil ústy svých svatých proroků,
kteří byli už od věků,

⁷¹o vysvobození od našich nepřátel
a z ruky všech, kdo nás nenávidí,

⁷²aby prokázal milosrdenství slíbené našim otcům
a vzpomenuł na svou svatou smlouvu

⁷³– na přísahu, již přísahal našemu otci Abrahamovi –
⁷⁴že nám dá, abychom

vysvobození z ruky svých nepřátel
beze strachu sloužili jemu

⁷⁵ve svatosti a spravedlnosti
před jeho tváří po všechny dny svého života.

⁷⁶A ty, dítě, budeš nazváno prorokem Nejvyššího,
neboť půjdeš před Pánem připravit jeho cesty,

⁷⁷dát jeho lidu poznat spasení
v odpuštění jejich hříchů

⁷⁸pro niterné milosrdenství našeho Boha,
v němž nás navštívil jako Svítání shůry,

⁷⁹aby se ukázal bydlícím v temném stínu smrti
a přivedl naše nohy na cestu pokoje.“

⁸⁰Chlapec pak rostl a sílil v duchu a žil na poušti až do dne, kdy vystoupil před Izrael.

Ježíšovo narození

2 V těch dnech vydal císař Augustus nařízení, aby v celém říši proběhlo sčítání lidu. ²(Toto sčítání proběhlo předtím, než se Quirinius stal správcem Sýrie.) ³Všichni se tedy šli dát zapsat, každý do svého města.

⁴I Josef z Galileje se vydal z města Nazaret do Judska, do města Davidova zvaného Betlém (protože byl z domu a rodu Davidova), ⁵aby se nechal zapsat se svou snoubenkou Marií, která byla těhotná. ⁶Když tam byli, Marii nastal čas k porodu ⁷a porodila svého prvorozeného syna.

Zavinula ho do plenek a položila do jeslí, protože v hostinci pro ně nebylo místo.

⁸V tom kraji byli pastýři, kteří pobývali pod širým nebem a drželi noční hlídky u svého stáda. ⁹Náhle mezi nimi stanul Hospodinův anděl a ozářila je Hospodinova sláva. Hrozně se vyděsili, ¹⁰ale anděl jim řekl: „Nebojte se! Hle, zvěstuji vám velikou radost pro všechny lidi. ¹¹Dnes se vám ve městě Davidově narodil Spasitel – váš Mesiáš a Pán. ¹²A toto vám bude znamením: najdete děťátko zavinuté do plenek, ležící v jeslích.“ ¹³A s tím andělem se hned objevilo množství nebeských zástupů tako chválicích Boha:

¹⁴„Sláva na výsostech Bohu
a na zemi pokoj, lidem dobrá vůle.“

¹⁵Jakmile od nich andělé odešli do nebe, pastýři si řekli: „Pojďme do Betléma! Podíváme se, jak se stalo, co nám Hospodin oznámil.“ ¹⁶Pospíšili si tedy, a když přišli, našli Marii, Josefa i děťátko ležící v jeslích. ¹⁷Poté, co ho uviděli, začali rozhlašovat, co jim bylo o tom dítěti řečeno, ¹⁸a všichni, kdo to slyšeli, žasli nad tím, co jim pastýři říkali.

¹⁹Marie všechna ta slova uchovávala a zvažovala ve svém srdci. ²⁰A ti pastýři při návratu oslavovali a chválili Boha za všechno, co slyšeli a viděli tak, jak jim bylo řečeno.

Zasvěcení v chrámu

²¹Když uplynulo osm dní a dítě bylo obřezáno, dali mu jméno Ježíš, jak to určil anděl předtím, než bylo počato v lůnu. ²²Když uplynuly dny Mariina očišťování podle Mojžíšova zákona, přinesli ho do Jeruzaléma, aby ho postavili před Hospodinem, ²³jak je psáno v Hospodinově zákoně: „Každý chlapec otvírající lůno bude zasvěcen

Hospodinův,“ ²⁴a přinesli oběť, jak říká Hospodinův zákon: „Dvě hrdličky nebo dvě holoubata.“

²⁵A hle, v Jeruzalémě byl člověk jménem Simeon. Ten člověk byl spravedlivý a zbožný, očekával potěšení Izraele a Duch Svátý byl na něm. ²⁶Duchem Svatým mu bylo sděleno, že nespatří smrt, dokud neuvidí Hospodinova Mesiáše. ²⁷Veden Duchem tedy přišel do chrámu. Když rodiče přinesli dítě Ježíše, aby s ním naložili podle zvyklosti Zákona, ²⁸vzal ho do náručí, dobrořečil Bohu a řekl:

²⁹„Nyní, Hospodine, podle svého slova propouštíš svého služebníka v pokoj.

³⁰Nebot mé oči spatřily tvé spasení,

³¹jež jsi připravil před očima všech lidí –

³²světlo ke zjevení národům
a slávu tvého lidu Izraele.“

³³Ta slova naplnila jeho otce i matku úžasem. ³⁴Simeon jim požehnal a Marii, jeho matce, řekl: „Hle, tento je určen k pádu i k pozdvižení mnohých v Izraeli. Stane se znamením, jež bude odmítáno ³⁵(a tvou vlastní duši pronikne meč), aby vyšlo najevo myšlení mnoha srdcí.“

³⁶Byla tam také prorokyně Anna, dcera Fanuelova z pokolení Ašer. Byla ve velmi pokročilém věku. Když se jako dívka vdala, žila sedm let se svým mužem ³⁷a potom byla vdovou až do svých osmdesáti čtyř let. Nevycházela z chrámu a dnem i nocí sloužila Bohu posty a modlitbami. ³⁸Přistoupila ve stejnou chvíli, vzdávala chválu Hospodinův a říkala o něm všem, kdo v Jeruzalémě očekávali vykopení.

³⁹Když vykonali všechno podle Hospodinova zákona, vrátili se do svého města Nazaretu v Galileji. ⁴⁰Chlapec pak rostl a sílil v duchu, naplňován moudrostí, a Boží milost byla s ním.

Dvanáctiletý Ježíš

⁴¹Jeho rodiče chodívali každý rok slavit Velikonoce do Jeruzaléma. ⁴²Také když mu bylo dvanáct let, putovali podle toho svátečního zvyku do Jeruzaléma. ⁴³Když sváteční dny skončily a oni se vraceli domů, chlapec Ježíš zůstal bez vědomí Josefa a své matky v Jeruzalémě. ⁴⁴V domnění, že je v karavaně, ušli den cesty, než ho začali hledat mezi příbuznými a známými. ⁴⁵Když ho však nenašli, vrátili se a hledali ho v Jeruzalémě.

⁴⁶Po třech dnech ho našli v chrámu, jak sedí mezi učiteli, naslouchá jim a klade jim otázky. ⁴⁷Všichni, kdo ho slyšeli, žasli nad jeho rozumností a odpověďmi, ⁴⁸ale když ho uviděli rodiče, zhrozili se. „Cos nám to udělal, synu?“ řekla mu jeho matka. „Pohled, tvůj otec a já jsme tě zoufale hledali!“ ⁴⁹„Proč jste mě hledali?“ odpověděl. „Nevěděli jste, že musím být tam, kde jde o mého Otce?“ ⁵⁰Oni však jeho slova nepochopili.

⁵¹Potom se s nimi vrátil do Nazaretu a byl jim poslušný. Jeho matka to všechno uchovávala ve svém srdci ⁵²a Ježíš prospíval na duchu i na těle a byl příjemný Bohu i lidem.

Hlas volajícího

3 Patnáctého roku vlády císaře Tiberia, když Pontius Pilát spravoval Judsko a Herodes byl tetrarchou Galileje, jeho bratr Filip tetrarchou na území Itureje a Trachonitidy a Lysaniáš tetrarchou Abilény, ²za velebení Annáše a Kaifáše, přišlo na poušti Boží slovo k Janovi, synu Zachariášovu. ³Ten procházel celým krajem kolem Jordánu a kázal křest pokání na odpuštění hříchů, ⁴jak je to popsáno v knize výroků proroka Izaiáše:

„Hlas volajícího na poušti:
Připravte Pánovu cestu!

Napřimujte jeho stezky!

⁵Každé údolí bude vyplněno
a každá hora a pahorek budou sníženy.
Křivé věci budou přímé,
hrbolaté cesty budou hladké
⁶a veškeré lidstvo spatří spasení Boží.“

⁷Zástupům lidí, kteří se k němu hrnuli, aby se dali pokřtít, říkal: „Plemeno zmijí! Kdo vám ukázal, jak utéci před přicházejícím hněvem? ⁸Raději neste ovoce odpovídající vašemu pokání, než abyste říkali: ‚Máme otce Abrahama.‘ Říkám vám, že Bůh může Abrahamovi vzbudit potomky z tohoto kamení! ⁹Ke kořeni stromů už dopadá sekera. Každý strom, který nenese dobré ovoce, bude poražen a vhozen do ohně!“

¹⁰Zástupy se ho ptaly: „Co máme dělat?“ ¹¹Odpověděl jim: „Kdo má dvě košile, ať dá tomu, kdo žádnou nemá, a kdo má jídlo, ať udělá totéž.“ ¹²Také celníci přicházeli, aby se dali pokřtít, a ptali se ho: „Mistře, co máme dělat?“ ¹³Odpověděl jim: „Nevybírejte víc, než máte nařízeno.“ ¹⁴Také vojáci se ho ptali: „A co máme dělat my?“ Odpověděl jim: „Nikoho nezastražujte ani nevydírejte; spokojte se se svým žoldem.“

¹⁵Lid byl plný očekávání a všichni o Janovi v srdci přemýšleli, že by snad mohl být Mesiáš. ¹⁶Jan ale dal všem tuto odpověď: „Jistě, já vás křtím vodou, ale přichází někdo silnější než já. Jemu nejsem hoden ani rozvázat řemínek sandálu. On vás bude křtít Duchem Svatým a ohněm. ¹⁷Už drží v ruce lopatu, aby pročistil svůj mlát. Pšenici shromáždí do své obilnice, ale plevy spálí neuhasitelným ohněm.“

¹⁸Takto i mnoha jinými slovy napomínal a povzbuzoval lid dobrou zprávou. ¹⁹Ale tetrarcha Herodes, když ho Jan káral kvůli Herodiádě, manželce jeho bratra Filipa, a kvůli

všem zlým věcem, které Herodes udělal, ²⁰přidal k tomu všemu i to, že vsadil Jana do vězení.

Milovaný Syn

²¹Zatímco se křtil všechen lid, byl pokřtěn i Ježíš. Když se modlil, otevřelo se nebe ^{22a}a Duch Svátý na něj sestoupil v tělesné podobě jako holubice. Z nebe tehdy zazněl hlas: „Ty jsi můj milovaný Syn, v tobě jsem našel zalíbení.“

²³Ježíš sám začínal asi ve třiceti letech. Byl to, jak se myslelo, syn Josefův,

který byl Elího,

²⁴který byl Matatův,

který byl Léviho,

který byl Melchiho,

který byl Janaje,

který byl Josefa,

²⁵který byl Matatiáše,

který byl Amose,

který byl Nahuma,

který byl Ešliho,

který byl Nagaje,

²⁶který byl Mahata,

který byl Matatiáše,

který byl Semeje,

který byl Josefa,

který byl Judy,

²⁷který byl Johanana,

který byl Resy,

který byl Zorobábela,

který byl Salatiela,

který byl Neriho,

²⁸který byl Melchiho,

který byl Adiho,

který byl Kosama,

který byl Elmodama,

který byl Era,

²⁹který byl Joseho,

který byl Eliezera,

který byl Jorima,

který byl Matata,

který byl Léviho,

³⁰který byl Šimeona,

který byl Judy,

který byl Josefa,

který byl Jonama,

který byl Eliakima,

³¹který byl Meleje,

který byl Menama,

který byl Mataty,

který byl Nátana,

který byl Davida,

³²který byl Jišaje,

který byl Obéda,

který byl Boáze,

který byl Salmona,

který byl Nachšona,

³³který byl Aminadaba,

který byl Arama,

který byl Checroma,

který byl Perese,

který byl Judy,

který byl Jákoba,

³⁴který byl Izáka,

který byl Abrahama,

který byl Teracha,

který byl Náchora,

³⁵který byl Seruga,

který byl Reua,

který byl Pelega,
 který byl Hebera,
 který byl Šelacha,
³⁶který byl Kainana,
 který byl Arpakšada,
 který byl Sema,
 který byl Noema,
 který byl Lámecha,
³⁷který byl Matuzaléma,
 který byl Enocha,
 který byl Járeda,
 který byl Mahalalela,
 který byl Kénana,
³⁸který byl Enoše,
 který byl Seta,
 který byl Adama,
 který byl Boží.

Je psáno

4 Ježíš se vrátil od Jordánu plný Ducha Svatého a Duch jej vedl na poušť. ²Čtyřicet dní tam byl pokoušen ďáblem a v těch dnech nic nejedl. Když ty dny uplynuly, vyhladověl ³a tehdy mu ďábel řekl: „Jsi-li Boží Syn, řekni tomuto kameni, ať se stane chlebem.“ ⁴Ježíš mu odpověděl: „Je psáno: ‚Nejen chlebem bude člověk živ, ale každým Božím slovem.‘“

⁵Potom ho ďábel vyvedl na vysokou horu a ukázal mu v jednom okamžiku všechna království světa. ⁶Ďábel mu řekl: „Dám ti všechnu moc a slávu těchto království, neboť mi byla předána a mohu ji dát, komu chci. ⁷Když se mi pokloníš, všechno bude tvoje.“ ⁸Ježíš mu odpověděl: „Odejdi ode mě, satane! Je přece psáno: ‚Hospodinu, svému Bohu, se budeš klanět a jemu jedinému sloužit.‘“

⁹Tehdy ho přivedl do Jeruzaléma, postavil ho na vrcholek chrámu a řekl mu: „Jsi-li Boží Syn, vrhni se odsud dolů. ¹⁰Je přece psáno: ‚Svým andělům přikáže o tobě, aby tě ochránili, ¹¹a ponесou tě na rukou, abys nenarazil nohou na kámen.‘“ ¹²Ježíš mu odpověděl: „Je řečeno: ‚Nepokoušej Hospodina, svého Boha.‘“

¹³Když ďábel dokončil všechno to pokušení, opustil jej a čekal na další příležitost.

Duch je nade mnou

¹⁴Ježíš se v moci Ducha vrátil do Galileje a zpráva o něm se roznesla po celém okolí. ¹⁵Učil v jejich synagogách a všichni ho chválili.

¹⁶Když přišel do Nazaretu, kde byl vychován, přišel podle svého zvyku v sobotní den do synagogy a vstal, aby četl. ¹⁷Podali mu knihu proroka Izaiáše, a když ji otevřel, našel místo, kde bylo napsáno:

¹⁸„Hospodinův Duch je nade mnou, neboť mne pomazal,
 abych přinesl evangelium chudým.
 Poslal mě uzdravit srdce ztrápených,
 vyhlásit propuštění zajatým a prohlédnutí slepým,
 propustit souzené na svobodu
¹⁹a vyhlásit Hospodinovo milostivé léto.“

²⁰Potom knihu zavřel, vrátil ji sluhovi a posadil se. Oči všech v synagoze byly upřeny na něj. ²¹Začal jim vysvětlovat: „Dnes se toto Písmo naplnilo, když jste je slyšeli.“ ²²Všichni mu příkyvovali a divili se slovům milosti vycházejícím z jeho úst. Říkali také: „Copak to není Josefův syn?“

²³Na to jim odpověděl: „Asi mi povíte to rčení: Lékaři, uzdrav se sám! Co jsme slyšeli, že se stalo v Kafarnaum, udělej i tady, kde jsi doma.“ ²⁴Potom dodal: „Amen, říkáme

vám, že žádný prorok není doma vážený. ²⁵Řeknu vám popravdě, že za Eliášových dnů, když se nebe zavřelo na tři roky a šest měsíců a po celé zemi byl veliký hlad, v Izraeli bylo mnoho vdov, ²⁶ale Eliáš nebyl poslán k žádné z nich – jenom k jedné vdově do sidonské Sarepty. ²⁷A za proroka Elizea bylo v Izraeli mnoho malomocných, ale žádný z nich nebyl očistěn – jenom syrský Naman.“

²⁸Všechny, kdo to v synagoze slyšeli, popadla zuřivost. ²⁹Vstali a hnali ho ven z města až na okraj hory, na níž bylo jejich město postaveno. Chtěli ho shodit dolů, ³⁰ale on prošel jejich středem a mříl dál.

Zázraky v Kafarnaum

³¹Sestoupil do galilejského města Kafarnaum. Když tam v sobotu učil, ³²lidé žasli nad jeho učením, protože jeho slovo mělo moc.

³³V jejich synagoze byl člověk posedlý nečistým duchem a ten hlasitě vykřikl: ³⁴„Ach, co je ti do nás, Ježíši Nazaretský? Přišel jsi nás zničit? Víím, kdo jsi – ten Svatý Boží!“ ³⁵Ježíš ho okřikl: „Zmlkni a vyjdi z něj!“ Démon jím smýkl doprostřed a vyšel z něj, aniž by mu ublížil. ³⁶Všech se zmocnil úžas a začali se dohadovat: „Co je to za slovo, že v moci a síle přikazuje nečistým duchům a oni vycházejí?“ ³⁷A zpráva o něm se šířila po celém okolí.

³⁸Potom vstal a odešel ze synagogy do Simonova domu. Simonova tchyně byla sužována vysokou horečkou, a tak ho za ni poprosili. ³⁹Postavil se nad ni, pohrozil horečce a ta ji opustila. Ona pak hned vstala a začala je obsluhovat.

⁴⁰Všichni, kdo měli nemocné různými neduhy, je k němu při západu slunce přiváděli a on na každého z nich vkládal ruce a uzdravoval je. ⁴¹Z mnohých vycházeli démoni s křikem: „Ty jsi Mesiáš, Boží Syn!“ On je ale okřikoval a nenechal je mluvit. Věděli totiž, že je Mesiáš.

⁴²Když se rozednilo, Ježíš odtud odešel na opuštěné místo. Zástupy ho hledaly, a když přišly k němu, chtěly ho zadržet, aby od nich neodcházel. ⁴³On jim však řekl: „Musím ohlašovat Boží království také jiným městům; to je mé poslání.“ ⁴⁴Kázal tedy v galilejských synagogách.

Jeď na hlubinu

5 Jednou, když stál na břehu Genezaretského jezera a lidé se na něj tlačili, aby slyšeli Boží slovo, ²uviděl poblíž stát dvě lodi. Vystoupili z nich rybáři a prali sítě. ³Do jedné z těch lodí, která patřila Simonovi, nastoupil a poprosil ho, aby poodjel kousek od břehu. Potom se posadil a učil zástupy z lodí.

„Když domluvil, řekl Simonovi: „Jeď na hlubinu a roz-táhněte sítě k lovu.“ ⁵Simon mu odpověděl: „Mistře, dřeli jsme celou noc a nic jsme nechytli. Ale když to řkáš ty, udělám to.“ ⁶Roztáhli tedy síť a nabrali takové množství ryb, že se jim síť začala trhat. ⁷Museli zamávat na své společníky na druhé lodi, aby jim jeli na pomoc. A když připluli, naplnili obě lodi, až se ponořovaly.

„Když to Simon Petr uviděl, padl před Ježíšem na kolena se slovy: „Odejdi ode mě, Pane, jsem hříšný člověk!“ ⁹Spolu s ostatními byl totiž přemožen úžasem nad tím úlovkem ryb; ¹⁰stejně tak i Simonovi společníci, Zebedeovi synové Jakub a Jan. Ježíš ale Simonovi řekl: „Neboj se. Od nynějška budeš lovit lidi.“ ¹¹Jakmile s loděmi přirazili ke břehu, všechno opustili a šli za ním.

Kdybys jen chtěl

¹²Jednou byl v jednom městě, a hle, byl tam muž plný malomocností. Když uviděl Ježíše, padl na tvář a prosil ho: „Pane, kdybys jen chtěl, můžes mě očistit.“ ¹³Ježíš vztáhl ruku, dotkl se ho se slovy: „Chci to; buď čistý!“ a malomocností od něj ihned odešlo. ¹⁴Potom mu nařídil: „Nikomou

to neříkej, ale na svědectví pro ně se jdi ukázat knězi a obětuj za své očistění, jak přikázal Mojžíš.“

¹⁵Zpráva o něm se ale šířila stále více a lidé se scházeli v ohromných zástupech, aby ho slyšeli a byli od něj uzdraveni ze svých nemocí. ¹⁶On pak odcházel do pustin a modlil se.

Moc k uzdravení

¹⁷Jednoho dne, když vyučoval, seděli tam farizeové a vykladači Zákona, kteří se sešli ze všech galilejských i judských vesnic i z Jeruzaléma, a Hospodinova moc byla přítomna k jejich uzdravení. ¹⁸A hle, nějací muži nesli na lehátko ochrnutého člověka. Snažili se ho vnést dovnitř a položit před něj, ¹⁹ale když kvůli davu nenašli jinou možnost, vylezli na střechu a spustili ho skrze hliněné tašky i s lehátkem rovnou před Ježíše. ²⁰Ten, když uviděl jejich víru, řekl mu: „Člověče, tvé hříchy jsou ti odpuštěny.“

²¹Znalci Písma a farizeové se ale začali dohadovat: „Co je zač, že se tak rouhá? Kdo jiný může odpouštět hříchy než samotný Bůh?“ ²²Ježíš poznal, co si myslí, a odpověděl jim: „Jak to přemýšlíte? ²³Co je snadnější? Říci: ‚Tvé hříchy jsou ti odpuštěny,‘ anebo: ‚Vstaň a chod‘? ²⁴Ale abyste věděli, že Syn člověka má na zemi moc odpouštět hříchy“ – tehdy pověděl ochrnutému – „říkám ti, vstaň, vezmi si lehátko a jdi domů.“

²⁵A ten muž před nimi hned vstal, vzal, na čem ležel, odešel domů a cestou chválil Boha. ²⁶Všichni začali v naprostém ohromení oslavovat Boha. Naplnění bázní říkali: „Dnes jsme viděli něco neuvěřitelného!“

Nové víno

²⁷Ježíš šel dál. Když uviděl na celnici sedět celníka jménem Lévi, řekl mu: „Pojd' za mnou.“ ²⁸A on všechno opustil, vstal a šel za ním.

²⁹Lévi mu pak ve svém domě vystrojil velikou hostinu a byla tam spousta celníků i jiných hostů. ³⁰Farizeové a jejich znalci Písma si kvůli tomu jeho učedníkům stěžovali: „Jak to, že jíte a pijete s celníky a hříšníky?“ ³¹Ježíš jim odpověděl: „Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní. ³²Nepřišel jsem volat k pokání spravedlivé, ale hříšné.“

³³Zeptali se ho: „Jak to, že Janovi učedníci se často postí a modlí, stejně jako učedníci farizeů, ale tvoji jedí a pijí?“ ³⁴Odpověděl jim: „Můžete snad nutit ženichovy přátele k půstu, dokud je ženich ještě s nimi? ³⁵Přijdou dny, kdy jim bude ženich vzat, a tehdy, v těch dnech, se budou postit.“

³⁶Rekl jim ještě další podobnosti: „Nikdo nepřišívá záplatu z nového pláště na starý. Musel by trhat nový plášť a záplata z nového se ke starému stejně nehodí. ³⁷Nikdo nelije nové víno do starých nádob. Jinak to nové víno roztrhne nádoby, víno se vylije a nádoby se zničí. ³⁸Nové víno se má lít do nových nádob a tak se obojí zachová. ³⁹Nikdo, kdo pil staré, ovšem hned nechce nové, protože říká: ‚Staré je lepší.‘“

Pán soboty

6 Další sobotu se přihodilo, že procházel obilným polem. Jeho učedníci trhali klasy, rukama je mnlí a jedli. ²Někteří z farizeů jim ale řekli: „Jak to, že děláte, co se v sobotu nesmí?“ ³Ježíš jim odpověděl: „Copak jste nečetli, co udělal David, když měl se svými muži hlad? ⁴Jak vešel do Božího domu a vzal posvátné chleby předložené, které nesmí jíst nikdo kromě samotných kněží, a jedl a dal i svým mužům?“ ⁵Potom dodal: „Syn člověka je pánem i nad sobotou.“

⁶V jinou sobotu pak vešel do synagogy a učil. Byl tu jeden člověk s ochrnutou pravou rukou. ⁷Znalci Písma a farizeové dávali pozor, zda Ježíš bude v sobotu uzdravovat,

aby ho měli za co obžalovat. ⁸On ale znal jejich myšlenky, a tak tomu člověku s uschlou rukou řekl: „Vstaň a postav se doprostřed.“ On vstal a postavil se tam. ⁹Ježíš jim řekl: „Zeptám se vás na jednu věc: Smí se v sobotu konat dobro, nebo zlo? Zachránit život, nebo zničit?“ ¹⁰Potom se po nich všech rozhlédl a řekl tomu člověku: „Natáhni ruku.“ A když to udělal, byla znovu zdravá jako ta druhá. ¹¹Vzteky bez sebe se tedy začali domlouvat, co s Ježíšem provést.

Dvanáct apoštolů

¹²V těch dnech pak vystoupil na horu, aby se modlil. Celou noc strávil v modlitbě k Bohu, ¹³a když se rozednilo, zavolal své učedníky. Vybral z nich dvanáct a nazval je apoštoly:

¹⁴Šimona (kterému dal jméno Petr),
jeho bratra Ondřeje,
Jakuba,
Jana,
Filipa,
Bartoloměje,
¹⁵Matouše,
Tomáše,
Jakuba Alfeova,
Šimona, zvaného Zélot,
¹⁶Judu Jakubova
a Jidáše Iškariotského, který se stal zrádcem.

Blaze vám, běda vám

¹⁷S těmi sestoupil z hory a stanul na pláni, kde čekalo množství jeho učedníků a velická spousta lidí z celého Judska, z Jeruzaléma i z přímořského Týru a Sidonu. Ti přišli, aby ho slyšeli a nechali se uzdravit ze svých neduhů.

¹⁸Také ti, kdo byli trápeni nečistými duchy, byli uzdravováni. ¹⁹Každý v davu se ho snažil dotknout, neboť z něj vycházela moc a všechny uzdravovala. ²⁰Ježíš pohlédl na své učedníky a řekl:

„Blaze vám chudým,
neboť vám patří Boží království.
²¹Blaze vám, kteří teď hladovíte,
neboť budete nasyceni.
Blaze vám, kteří teď pláčete,
neboť se budete smát.

²²Blaze vám, když vás budou lidé nenávidět a když vás vyobcují a potupí a vaše jméno zavrhnou jako zlé kvůli Synu člověka. ²³V ten den se radujte a jásejte, neboť hle, vaše odplata v nebi je veliká! Stejně se totiž chovali jejich otcové k prorokům.

²⁴Ale běda vám bohatým,
neboť už máte své potěšení.
²⁵Běda vám, kteří jste nasyceni,
neboť budete hladovět.
Běda vám, kteří se teď smějete,
neboť budete truchlit a naříkat.

²⁶Běda vám, když o vás budou všichni lidé mluvit dobře. Stejně se totiž chovali jejich otcové k falešným prorokům.“

Milujte své nepřátele

²⁷„Vám, kteří slyšíte, však říkám: Milujte své nepřátele! Buďte dobří k těm, kdo vás nenávidí, ²⁸žehnejte těm, kdo vás proklínají, a modlete se za ty, kdo vás pomlouvají. ²⁹Tomu, kdo tě bije do tváře, nastav také druhou a tomu, kdo ti bere plášť, nebraň vzít ani košili. ³⁰Každému, kdo tě prosí, dej a od toho, kdo si bere tvé věci, je nežádej

zpět. ³¹Chovejte se k lidem tak, jak chcete, aby se oni chovali k vám.

³²Když milujete ty, kdo milují vás, jaká je to zásluha? I hříšníci přece milují ty, kdo milují je. ³³Chováte-li se dobře k těm, kdo se chovají dobře k vám, jaká je to zásluha? Totéž přece dělají i hříšníci. ³⁴Půjčujete-li těm, od nichž očekáváte, že vám to vrátí, jaká je to zásluha? I hříšníci přece půjčují hříšníkům, aby totéž dostali zpět. ³⁵Vy však milujte své nepřátele a buďte k nim dobří; půjčujte a neočekávejte nic zpět. Tehdy bude vaše odplata veliká a budete synové Nejvyššího, neboť on je laskavý i k nevděčným a zlým. ³⁶Buďte milosrdní, jako je milosrdný váš Otec.

³⁷Nesudte a nebudete souzeni. Neodsuzujte a nebudete odsouzeni. Odpouštějte a bude vám odpuštěno. ³⁸Dávejte a bude vám dáno. Dobrá míra, natlačená, natřesená a vrchovatá se octne ve vašem náručí. Jakou mírou měříte, takovou vám bude zase odměřeno.“

Strom se pozná po ovoci

³⁹Pověděl jim přirovnání: „Může vést slepý slepého? Nespadnou oba do jámy? ⁴⁰Není učedníka nad mistra; každý, kdo je vyučen, bude jako jeho mistr. ⁴¹Jak to, že vidíš třísku v oku svého bratra, ale trámu ve vlastním oku si nevšímáš? ⁴²Jak můžeš říkat svému bratru: ‚Bratře, nech mě, ať ti vytáhnou z oka třísku,‘ když nevidíš trám ve vlastním oku? Pokrytče, vytáhni nejdříve trám z vlastního oka a tehdy prohlédneš, abys mohl vytáhnout třísku z oka svého bratra.

⁴³Strom, který nese špatné ovoce, není dobrý a strom, který nese dobré ovoce, není špatný. ⁴⁴Každý strom se přece pozná po vlastním ovoci: z trní se nesbírají fíky a z bodláci se nesklízejí hrozny. ⁴⁵Dobrý člověk vynáší z dobrého pokladu svého srdce to dobré, zlý člověk

vynáší ze zlého pokladu svého srdce zlé. Co má na srdci, to na jazyku!

⁴⁶Proč mi říkáte: ‚Pane, Pane,‘ když neděláte, co říkáme? ⁴⁷Ukážu vám, komu se podobá každý, kdo ke mně přichází, slyší mé slovo a plní je: ⁴⁸Je jako člověk, který při stavbě svého domu vykopal základy hluboko ve skále. Když pak přišla povodeň, přivalila se na ten dům řeka, ale nemohla jím otřást, neboť byl založen na skále. ⁴⁹Ale ten, kdo mé slovo slyšel a nenaplnil, je jako člověk, který postavil dům rovnou na zemi, bez základů. Když se na něj přivalila řeka, hned spadl a zkáza toho domu byla hrozná.“

Řekni jen slovo

7 Když dokončil tuto řeč ke svým posluchačům, přišel do Kafarnaum. ²Jeden setník tam měl na smrt nemocného služebníka, kterého si velmi cenil. ³Když uslyšel o Ježíši, poslal k němu židovské starší s prosbou, aby přišel a jeho služebníka uzdravil. ⁴Přišli tedy za Ježíšem a snažně ho prosili: „Zaslouží si, abys to pro něj udělal. ⁵Vždyť miluje náš národ, i synagoga nám postavil.“

⁶Ježíš odešel s nimi. Když už byl nedaleko jeho domu, poslal k němu ten setník přátele se vzkazem: „Pane, neobtěžuj se, nezasloužím si, abys vešel pod mou střechu. ⁷Proto jsem se ani neodvážil za tebou přijít. Řekni jen slovo a můj služebník bude uzdraven. ⁸Sám jsem přece člověk, který podléhá velení a velí vojákům. Když někomu řeknu ‚Jdi,‘ jde; když řeknu jinému ‚Přijď,‘ přijde; když řeknu svému otroku ‚Udělej to,‘ udělá to.“

⁹Když to Ježíš uslyšel, užasl nad ním, obrátil se a řekl zástupu, který jej následoval: „Říkám vám, že takovou víru jsem nenašel ani v Izraeli!“ ¹⁰Poslové se pak vrátili do domu a toho nemocného služebníka tam našli uzdraveného.

Chlapče, vstaň!

¹¹Nedlouho poté šel do města jménem Naim doprovázen množstvím svých učedníků a spoustou dalších lidí.

¹²Když se přiblížil k městské bráně, právě vynášeli mrtvého. Byl to jediný syn své matky a ta byla vdova. Doprovázela ji spousta lidí z města. ¹³Jakmile Pán uviděl tu vdovu, byl k ní pohnut soucitem. „Neplač.“ řekl jí. ¹⁴Přistoupil a dotkl se má. Když se nosiči zastavili, pravil: „Chlapče, říkám ti, vstaň!“ ¹⁵Mrtvý se posadil, začal mluvit a Ježíš ho vrátil jeho matce.

¹⁶Všech se zmocnila bázeň a začali oslavovat Boha: „Povstal mezi námi veliký prorok! Bůh navštívil svůj lid!“

¹⁷A tato zpráva o něm se rozšířila po celém Judsku i okolí.

Více než prorok

¹⁸Janovi učedníci mu o tom všem vyprávěli. Jan tehdy zavolal dva z nich ¹⁹a poslal je za Ježíšem s otázkou: „Jsi Ten, který má přijít, nebo máme čekat jiného?“

²⁰Když k němu ti muži přišli, řekli: „Jan Křtitel nás k tobě poslal s otázkou: Jsi Ten, který má přijít, nebo máme čekat jiného?“ ²¹Ježíš (který právě v tu hodinu uzdravil mnoho lidí od neduhů, trápení a zlých duchů a mnoha slepým daroval zrak) ²²jim odpověděl: „Jděte a vyřídte Janovi, co jste viděli a slyšeli: slepí vidí, chromí chodí, malomocní jsou čisti, hluchí slyší, mrtví se křísí a chudým se káže evangelium. ²³A blaze tomu, kdo se nade mnou nepohoršuje.“

²⁴Když pak Janovi poslové odešli, promluvil k zástupům o Janovi: „Co jste si přišli do pouště prohlédnout? Třtinu větrem se klátící? ²⁵Na co jste se šli podívat? Na člověka v nádherných šatech? Pohleďte, ti, kdo nosí skvostné šaty a žijí v přepychu, jsou k vidění v královských domech. ²⁶Na co jste se tedy šli podívat? Na proroka? Ano, říkám vám, a více než na proroka. ²⁷Toto je ten, o kterém je psáno:

„Hle, posílám svého posla před tváří tvou, který připraví tvou cestu před tebou.“

²⁸Říkám vám, že žádné ženě se nenarodil prorok větší nad Jana Křtitele, ale kdo je nejmenší v Božím království, je větší než on.“

²⁹Všichni jeho posluchači, i celníci, podali důkaz o Boží spravedlnosti, když se dali pokřtít Janovým křtem. ³⁰Ale farizeové a znalci Zákona se od něj pokřtít nenechali, a tak odmítli Boží vůli pro sebe. ³¹Proto Pán řekl: „Ke komu přirovnám lidi v tomto pokolení? Komu se podobají? ³²Jsou jako děti, které sedí na návsi a volají jedny na druhé:

„Pískali jsme vám a netančili jste, nařikali jsme a neplakali jste!“

³³Jan Křtitel totiž přišel, nejedl chléb a nepil víno a vy říkáte: ‚Je posedlý!‘ ³⁴Přišel Syn člověka, jí a pije a vy říkáte: ‚Podívejte, žrout a pijan vína, přítel celníků a hříšníků!‘ ³⁵Důkazem Moudrosti jsou ale všechny její děti.“

Farizeus a hříšnice

³⁶Jeden z farizeů ho pozval, aby s ním pojedl. Vešel tedy do domu toho farizea a stoloval s ním. ³⁷A hle, jedna městská hříšnice se dozvěděla, že Ježíš stoluje v domě toho farizea. Přinesla alabastrovou nádobku s mastí, ³⁸poklekla s pláčem ze zadu u jeho nohou, začala mu skrápět nohy slzami a vlastními vlasy je utírala; líbala mu nohy a mazala je mastí. ³⁹Když to uviděl farizeus, který ho pozval, řekl si: „Kdyby to byl prorok, věděl by, co je to za ženu, která se ho dotýká. Copak neví, jaká je to hříšnice?!“

⁴⁰Ježíš ho oslovil: „Šimone, chci ti něco říci.“ „Jen mluv, mistře,“ odpověděl farizeus. ⁴¹„Jistý věřitel měl dva dlužníky. Jeden dlužil pět set denárů a druhý padesát.

⁴²Když ale neměli čím zaplatit, oběma odpustil. Pověz mi, který z nich ho bude víc milovat?“⁴³ „Řekl bych, že ten, kterému víc odpustil,“ řekl Šimon. „Správně,“ odpověděl Ježíš.

⁴⁴Otočil se k té ženě a řekl Šimonovi: „Vidíš tu ženu? Když jsem přišel do tvého domu, nepodal jsi mi vodu na nohy, ale ona mi skrápěla nohy slzami a utírala je svými vlasy. ⁴⁵Nepolíbil jsi mě, ale ona mi od chvíle, kdy jsem vešel, nepřestala líbat nohy. ⁴⁶Nepomazal jsi mi hlavu olejem, ale ona mi pomazala nohy masť. ⁴⁷Proto ti říkám: Je jí odpuštěno hodně hříchů, protože hodně milovala. Komu se odpouští málo, miluje málo.“

⁴⁸Tehdy jí řekl: „Tvé hříchy jsou odpuštěny.“ ⁴⁹Ostatní hosté si mezi sebou začali říkat: „Kdo to vůbec je, že i hříchy odpouští?“ ⁵⁰On zatím řekl té ženě: „Tvá víra tě zachránila. Jdi v pokoji.“

Podobenství o rozsěvači

O Potom procházel jednotlivá města a vesnice. Kázal a ohlašoval Boží království a bylo s ním dvanáct apoštolů² a některé ženy, které byly uzdraveny od zlých duchů a nemocí: Marie zvaná Magdaléna, z níž vyšlo sedm démonů,³ Johana, manželka Herodova úředníka Chuzy, také Zuzana a mnoho jiných, které ho podporovaly ze svých prostředků.

⁴Když se začal scházet veliký zástup (neboť lidé z jednotlivých měst proudili za ním), promluvil v podobenství: ⁵„Vyšel rozsěvač, aby rozséval své zrna. A jak rozséval, jedno padlo podél cesty, bylo pošlapáno a sezobali je ptáci. ⁶Jiné padlo na skálu, a když vzešlo, uschlo, protože nemělo vláhu. ⁷Další padlo mezi trní a to rostlo spolu s ním, až je udusilo. ⁸Jiné však padlo do dobré země, a když vzešlo, přineslo stonásobnou úrodu.“ Když to dořekl, zvolal: „Kdo má uši k slyšení, slyš!“

⁹„Co je to za podobenství?“ ptali se ho jeho učedníci. ¹⁰Odpověděl: „Vám je dáno poznat tajemství Božího království, ale ostatním jen v podobenstvích, aby hleděli, ale neviděli, a slyšeli, ale nerozuměli. ¹¹Zrno v tom podobenství je Boží slovo. ¹²Ti podél cesty jsou ti, kteří slyší, ale potom přichází ďábel a bere jim Slovo ze srdce, aby neuvěřili a nebyli spaseni. ¹³Ti na skále jsou ti, kteří slyší Slovo a s radostí je přijímají, ale nemají kořeny. Ti věří jen dočasně, v době pokušení odpadají. ¹⁴Zrno, které zapadlo mezi trní, jsou ti, kteří slyšeli, ale pozvolna bývají dušeni starostmi, bohatstvím a rozkošemi tohoto života, takže nedozrají, aby nesli ovoce. ¹⁵Zrno v dobré zemi jsou ale ti, kteří slyší Slovo, chovají je v ušlechtilém a dobrém srdci a vytrvale přinášejí užitek.“

¹⁶Nikdo nerozsvítí lampu, aby ji přikryl nádobou nebo postavil pod postel. Postaví ji na svícen, aby přichází viděti světlo. ¹⁷Není totiž nic tajného, co nebude zjeveno, ani nic skrytého, co nebude poznáno a nevyjde najevo. ¹⁸Proto dávejte pozor na to, jak posloucháte. Tomu, kdo má, totiž bude dáno, ale tomu, kdo nemá, bude vzato i to, co si myslí, že má.“

Ježíšova rodina

¹⁹Tehdy za ním přišla jeho matka a bratři, ale kvůli zástupu se k němu nemohli dostat. ²⁰Oznámili mu: „Tvá matka a tvoji bratři stojí venku a chtějí tě vidět.“ ²¹On jim však odpověděl: „Má matka a moji bratři jsou ti, kdo slyší Boží slovo a plní je.“

Co je to za člověka?

²²Jednoho dne nastoupil se svými učedníky na loď a řekl jim: „Přeplavme se přes jezero.“ Odrazili od břehu²³ a on během plavby usnul. Vtom se na jezero snesla větrná bouře, takže začali nabírat vodu a hrozilo, že utonou.

²⁴Přistoupili tedy a vzbudili ho: „Mistře, mistře, umíráme!“ On vstal, okřikl vítr a vzedmuté vlny. Rázem přestaly a byl klid. ²⁵Tedy se jich zeptal: „Kde je vaše víra?“ Zděšeni a ohromeni se pak ptali jeden druhého: „Co je to za člověka, že přikazuje i větru a vodám a poslouchají ho?“

Legie

²⁶Takto se přeplavili do kraje Gadarenců, který leží naproti Galileji. ²⁷Jakmile vystoupil na zem, setkal se s ním jeden muž z toho města, který byl už dlouho posedlý démony. Nenosil žádné šaty ani nebydlel v domě, ale v hrobkách. ²⁸Když uviděl Ježíše, vykřikl, padl před ním na zem a hlasitě zvolal: „Co je ti do mě, Ježíši, Synu Nejvyššího Boha? Prosím tě, netrýzni mě!“ ²⁹Ježíš totiž tomu nečistému duchu přikázal, aby z toho člověka vyšel. (Předtím ho ten démon často popadal, takže ho museli spoutávat řetězy a držet ho v okovech, ale on ta pouta trhal a býval démonem hnán do pouště.)

³⁰„Jak se jmenuješ?“ zeptal se ho Ježíš. „Legie,“ odpověděl. Vstoupilo totiž do něj množství démonů. ³¹Ti ho teď prosili, aby je nevyháněl do bezedné propasti. ³²Na blízkém kopci se právě páslo veliké stádo vepřů, a tak ho démoni prosili, aby jim dovolil vejít do nich. Jakmile jim to dovolil, ³³vyšli z toho člověka a vešli do vepřů. Stádo se pak vrhlo ze srázu do jezera a utonulo.

³⁴Když pasáci uviděli, co se stalo, utekli a cestou to vyprávěli ve městě i na venkově. ³⁵Lidé se šli podívat, co se stalo. Když přišli k Ježíši a našli toho muže, z něhož vyšli démoni, jak sedí u Ježíšových nohou oblečen a při zdravém rozumu, dostali strach. ³⁶Očítí svědkové jim pak vyprávěli, jak byl ten, který býval posedlý démony, zachráněn. ³⁷Všichni obyvatelé gadarenského kraje ho potom prosili, aby od nich odešel, neboť byli sevření velikým strachem. Nastoupil tedy do lodi, aby se vrátil.

³⁸Onen muž, ze kterého vyšli démoni, ho prosil, aby mohl zůstat s ním. Ježíš ho ale propustil. ³⁹„Vrať se domů,“ řekl mu, „a vypravuj, jak veliké věci pro tebe udělal Bůh.“ Odešel tedy a rozhlašoval po celém městě, jak veliké věci pro něj Ježíš udělal.

Kdo se mě dotkl?

⁴⁰Při návratu Ježíše vítal dav lidí; všichni už na něj čekali. ⁴¹Vtom přišel muž jménem Jairus, představený synagogy. Padl Ježíši k nohám a prosil ho, aby s ním šel domů. ⁴²Měl totiž jedinou dceru, asi dvanáctiletou, a ta umírala.

Šel tedy za ním a davy ho tiskly ze všech stran. ⁴³Byla tam jedna žena, která už dvanáct let trpěla krvácením. Utratila všechno své živobytí na lékaře, ale žádný ji nemohl uzdravit. ⁴⁴Když se ale ze zadu přiblížila k Ježíši a dotkla se cípu jeho roucha, její krvácení ihned přestalo.

⁴⁵„Kdo se mě dotkl?“ zeptal se Ježíš. Když se nikdo nepřiznával, odpověděl za ostatní Petr: „Mistře, davy se na tebe mačkají a tlačí a ty se ptáš: Kdo se mě dotkl?“ ⁴⁶Ježíš trval na svém: „Někdo se mě musel dotknout. Cítil jsem, jak se mě vyšla moc.“

⁴⁷Žena poznala, že se to neutají. S rozechvěním přistoupila, padla před ním a pověděla mu přede všemi, proč se ho dotkla a jak byla hned uzdravena. ⁴⁸Ježíš jí odpověděl: „Vzchop se, dcero, tvá víra tě uzdravila. Jdi v pokoji.“

Děvčátko, vstaň!

⁴⁹Než to dořekl, přišel někdo z domu představeného synagogy se slovy: „Tvá dcera umřela. Není třeba obtěžovat mistra.“ ⁵⁰Ježíš to však zaslechl a řekl mu: „Neboj se, jenom věř. Bude zachráněna.“

⁵¹Když pak vcházel do toho domu, nepustil dovnitř nikoho kromě Petra, Jakuba, Jana a rodičů děvčátka. ⁵²Všichni

nad ní plakali a kvíleli, ale on řekl: „Neplačte! Neumřela, jen spí.“⁵³Začali se mu vysmívat, protože věděli, že umřela.⁵⁴On ale všechny vyhnal, vzal ji za ruku a zvolal: „Děvčátko, vstaň!“⁵⁵Tehdy se do ní vrátil duch a ihned vstala. Nechal jí tedy přinést něco k jídlu.⁵⁶Její rodiče byli ohromeni, ale on jim zakázal komukoli říkat, co se stalo.

Nic si s sebou neberte

9 Když pak Ježíš svolal svých dvanáct učedníků, dal jim sílu a moc vyháňet všechny demony a uzdravovat nemoci.²a poslal je ohlašovat Boží království a uzdravovat nemocné.³Řekl jim: „Nic si na tu cestu neberte: ani hůl, ani mošnu, ani chléb, ani stříbro; neberte si ani náhradní košile.“⁴Do kteréhokoli domu vejdete, zůstaňte tam a odtud zas jděte dál.⁵Kdekoli by vás nepřijali, vyjděte z toho města a setřeste si prach z nohou na svědectví proti nim.“⁶A tak vyšli a chodili po okolních vesnicích. Kázali evangelium a všude uzdravovali.

⁷Když se o všem, co se skrze něj dělo, doslechli i tetracha Herodes, nevěděl, co si má myslet. Někteří říkali: „Jan vstal z mrtvých.“⁸jiní, že prý se zjevil Eliáš, a další, že vstal jeden z dávných proroků.⁹„Jana jsem sťal,“ řekl Herodes. „Kdo to tedy je, že o něm slyším takové věci?“ A toužil se s ním setkat.

Pět chlebů a dvě ryby

¹⁰Apoštolové se potom vrátili za Ježíšem a vyprávěli mu, co všechno dělali. Tehdy je vzal s sebou a odešel s nimi do ústraní na pusté místo u města zvaného Betsaida.¹¹Jakmile se to dozvěděly zástupy, vydaly se za ním a on je přijal. Vyprávěl jim o Božím království a uzdravoval ty, kdo potřebovali uzdravit.

¹²Když se začalo chýlit k večeru, přišlo za ním dvanáct učedníků. „Propuť ten zástup,“ řekli mu. „Ať se rozejdou

do okolních vesnic a statků a najdou si tam nocleh a stravu, protože tady jsme v pustině.“¹³Odpověděl jim: „Vy jim dejte najíst.“ „Nemáme víc než pět chlebů a dvě ryby,“ namítli. „Ledaže bychom šli a všem těm lidem jídlo koupili.“¹⁴(Jen mužů tam bylo kolem pěti tisíc.)

„Posaďte je ve skupinách po padesáti,“ řekl Ježíš učedníkům.¹⁵Když to udělali a všechny posadili,¹⁶vzal těch pět chlebů a dvě ryby, vzhlédl k nebi, požehnal je, lámal a dával svým učedníkům, aby je předkládali zástupu.¹⁷Všichni se najedli do sytosti a sebralo se ještě dvanáct košů nalámaných kousků, které jim zbyly.

Boží Mesiáš

¹⁸Jednou, když se odešel modlit do ústraní, zeptal se přítomných učedníků: „Za koho mě mají zástupy?“¹⁹„Někteří za Jana Křtitele,“ odpověděli, „jiní za Eliáše a další říkají, že vstal jeden z dávných proroků.“²⁰„A za koho mě máte vy?“ zeptal se. „Za Božího Mesiáše!“ odpověděl mu Petr.

²¹Tehdy je přísne napomenul, aby to nikomu neřikali.²²Pověděl jim: „Syn člověka musí mnoho vytrpět a být zavržen staršími, vrchními kněžími i znalci Písma, být zabit a třetího dne vstát z mrtvých.“

²³Všem pak řekl: „Chce-li někdo jít za mnou, ať se zrekne sám sebe, bere svůj kříž každý den a následuje mne.“²⁴Kdokoli by si chtěl zachránit život, ztratí jej, ale kdokoli by ztratil svůj život pro mě, ten jej zachrání.²⁵Co je člověku platné, kdyby získal celý svět, ale sám sebe ztratil nebo sám sobě uškodil?²⁶Kdokoli by se styděl za mne a za má slova, za toho se bude stydět Syn člověka, až přijde ve své slávě a ve slávě Otce a svatých andělů.²⁷Ale říkám vám popravdě: Někteří z těch, kdo tu stojí, rozhodně nezakusí smrt, dokud nespatří Boží království.“

Ježíš, Mojžíš a Eliáš

²⁸Asi po týdnů k sobě vzal Petra, Jakuba a Jana a vystoupil na horu, aby se modlil. ²⁹Zatímco se modlil, změnil se vzhled jeho tváře, jeho oděv zbledl a rozzářil se. ³⁰A hle, mluvíli s ním dva muži. Byli to Mojžíš a Eliáš, ³¹kteří se ukázali ve slávě a mluvili o jeho odchodu, k němuž mělo dojít v Jeruzalémě.

³²Petr a jeho druhové však byli přemoženi spánkem. Jakmile se probudili, uviděli jeho slávu a ty dva muže po jeho boku. ³³Když se od něj začali vzdalovat, Petr Ježíše oslovil: „Mistře, dobře, že jsme tu. Uděláme tu tři stánky – jeden tobě, jeden Mojžíšovi a jeden Eliášovi!“ Nevěděl ale, co říká.

³⁴Než to dořekl, objevil se oblak a zahalil je. Když se ocitli v tom oblaku, dostali strach. ³⁵Z oblaku se ozval hlas: „Toto je můj milovaný Syn. Toho poslouchajte.“

³⁶Když ten hlas dozněl, našli tam jen samotného Ježíše. Zůstali zticha a v těch dnech nikomu neprozradili, co viděli.

Jak dlouho budu s vámi?

³⁷Když pak druhý den sestoupili z hory, vyšla mu naproti velká spousta lidí. ³⁸Vtom jeden muž z davu vykřikl: „Mistře, prosím tě, smiluj se nad mým synem – mám jenom jeho! ³⁹Náhle ho napadl zlý duch a zničehonic začne křičet. Zmítá jím, až má pěnu u úst. Sotva ho kdy opouští a hrozně ho trápí. ⁴⁰Prosil jsem tvé učedníky, aby ho vyhnali, ale nemohli!“

⁴¹„Vy nevěřící a zvrácené pokolení,“ odpověděl na to Ježíš, „jak dlouho ještě budu s vámi a budu vás snášet? Přiveď sem svého syna.“ ⁴²Než k němu došel, démon ho porazil a začal jím zmítat. Ježíš okřikl nečistého ducha, uzdravil chlapce a vrátil ho jeho otci. ⁴³Všichni byli ohromeni Boží velkolepostí.

Zatímco všichni žasli nad vším, co udělal, Ježíš se obrátil ke svým učedníkům: ⁴⁴„Dobře si pamatujte tato slova: Syn člověka bude vydán do lidských rukou.“ ⁴⁵Oni však ten výrok nepochopili. Jeho smysl jim zůstal skryt, takže mu nerozuměli, ale báli se ho zeptat.

Kdo je největší

⁴⁶Tehdy mezi nimi vyvstala otázka, kdo z nich je největší. ⁴⁷Když Ježíš viděl, jaké myšlenky mají v srdci, vzal dítě, postavil je vedle sebe ⁴⁸a řekl jim: „Kdokoli přijme takové dítě v mém jménu, přijímá mne, a kdokoli přijme mne, přijímá Toho, který mě poslal. Kdo je totiž mezi vámi ze všech nejmenší, ten bude veliký.“

⁴⁹Jan mu na to řekl: „Mistře, viděli jsme někoho, jak ve tvém jménu vymítá demony, a bránili jsme mu, protože nechodí s námi.“ ⁵⁰„Nebraňte mu,“ odpověděl Ježíš. „Kdo není proti nám, je s námi.“

Vzhůru do Jeruzaléma

⁵¹Když se začal blížit čas, kdy měl být vzat vzhůru, pevně se rozhodl k cestě do Jeruzaléma. ⁵²Vyslal před sebou posly a ti šli napřed do jedné samařské vesnice, aby pro něj vše připravili. ⁵³Místní ho ale nepřijali, protože byl rozhodnut jít do Jeruzaléma. ⁵⁴Když to viděli jeho učedníci Jakub a Jan, navrhli: „Pane, máme jako Eliáš přivolat oheň z nebe, aby je pohltil?“

⁵⁵Ježíš se obrátil a okřikl je: „Nevíte, jakého máte ducha! ⁵⁶Syn člověka přece nepřišel zmařit lidské životy, ale spasit je.“ Šli tedy do jiné vesnice.

⁵⁷Cestou mu někdo řekl: „Pane, budu tě následovat, kamkoli půjdeš.“ ⁵⁸Ježíš mu odpověděl: „Lišky mají douputa a ptáci hnízda, ale Syn člověka nemá, kde by hlavu složil.“

⁵⁹Jiného vyzval: „Pojď za mnou,“ ale on řekl: „Pane, dovol, ať nejdřív odejdu a pochovám svého otce.“ ⁶⁰Ježíš

mu řekl: „Nech mrtvé, ať pochovávají své mrtvé; ty pojď rozhlašovat Boží království!“

⁶¹Další mu řekl: „Pane, půjdu za tebou, ale dovol, ať se napřed rozloučím se všemi doma.“ ⁶²Ježíš mu odpověděl: „Kdo se chopí pluhu a ohlíží se zpátky, nehodí se pro Boží království.“

Beránci mezi vlky

10 Potom Pán určil dalších sedmdesát a vyslal je před sebou po dvou do každého města a místa, kam měl sám přijít. ²Řekl jim: „Zeň je obrovská, ale dělníků málo. Proto prostě Pána žně, ať vypudí dělníky na svou zeň. ³Jděte. Hle, posílám vás jako beránky mezi vlky. ⁴Neberte s sebou měšec ani mošnu ani obuv a s nikým se po cestě nezdravte.

⁵Do kteréhokoli domu vejdete, nejdříve řekněte: ‚Pokoř se tomuto domu.‘ ⁶Bude-li tam syn pokoje, váš pokoj spočine na něm; a pokud ne, navrátí se k vám. ⁷V tom domě zůstávejte a jezte a pijte, co nabízejí – dělník si přece za slouží mzdu. Nepřecházejte z domu do domu. ⁸V kterémkoli městě vás přijmou, jezte, co vám nabídnou. ⁹Uzdravujte v tom městě nemocné a říkejte jim: ‚Blíží se k vám Boží království.‘ ¹⁰Když ale přijdete do nějakého města a nepřijmou vás, vyjděte na jeho ulice a řekněte: ¹¹‚Setřásáme na vás i ten prach z vašeho města, který na nás ulpěl. Pamatuje ale, že se k vám blíží Boží království.‘ ¹²Říkám vám, že v onen den bude lehčeji Sodomě než takovému městu.

¹³Běda tobě, Korozaim, běda tobě, Betsaido! Kdyby se zázraky, které se dějí u vás, staly v Týru a Sidonu, dávno by činili pokání v pytlovině a popel. ¹⁴Týru a Sidonu však bude na soudu lehčeji než vám. ¹⁵A ty, Kafarnaum, které jsi až k nebi vyvýšeno, až do pekla budeš svrženo.

¹⁶Kdo vám naslouchá, naslouchá mně. Kdo vás odmítá, odmítá mě. Kdo odmítá mě, odmítá Toho, který me poslal.“

Vaše jména jsou v nebesích

¹⁷Když se těch sedmdesát vrátilo, radostně mu říkali: „Pane, i démoni se nám poddávají ve tvém jménu!“ ¹⁸Odpověděl jim: „Viděl jsem, jak satan spadl z nebe jako blesk. ¹⁹Hle, uděluji vám moc šlapat po hadech a štírech i po veškeré síle nepřítelů a vůbec nic vám neublíží. ²⁰Neradujte se ale z toho, že se vám poddávají duchové; spíše se radujte, že vaše jména jsou zapsána v nebesích.“

²¹V tu chvíli se Ježíš rozveselil v Duchu a řekl: „Chválim tě, Otče, Pane nebe i země, že jsi tyto věci skryl před moudrými a rozumnými a zjevil jsi je nemluvnátům. Jistě, Otče, neboť tak se ti zalíbilo. ²²Všechno je mi dáno od mého Otce a nikdo neví, kdo je Syn, jedině Otec, a kdo je Otec, jedině Syn a ten, komu by ho Syn chtěl zjevit.“

²³Potom se obrátil soukromě k učedníkům se slovy: „Blaze očím, které vidí, co vy vidíte. ²⁴Říkám vám, že mnozí proroci a králové chtěli spatřit, co vy vidíte, ale nespátřili, a slyšet, co slyšíte, ale neslyšeli.“

Kdo je můj bližní?

²⁵A hle, jeden znalec Zákona vstal a chtěl ho vyzkoušet: „Mistře, co mám dělat, abych se stal dědicem věčného života?“ ²⁶Ježíš mu řekl: „Co je psáno v Zákoně? Jak to tam čteš?“ ²⁷On odpověděl: „Miluj Hospodina, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší, ze vši své síly a celou svou myslí, a svého bližního jako sám sebe.“ ²⁸„Správně jsi odpověděl,“ řekl mu Ježíš. „Dělej to a budeš žít.“

²⁹On se ale chtěl nějak ospravedlnit, a tak se Ježíš zeptal: „A kdo je můj bližní?“ ³⁰Ježíš mu odpověděl:

„Jeden člověk byl na cestě z Jeruzaléma do Jericha přepaden lupiči. Obrali ho, zbili, nechali ho tam ležet polomrtvého a odešli. ³¹Náhodou tudy šel jeden kněz; když ho uviděl, obloukem se mu vyhnul. ³²Podobně to bylo s levitou, který se tam objevil; když ho uviděl, obloukem se mu vyhnul. ³³Potom k němu přišel jeden Samaritán, který tudy cestoval; když ho uviděl, byl pohnut soucitem. ³⁴Přistoupil, ovázal mu rány a polil je olejem a vínem. Naložil ho na svého mezka, dovezl do hostince a postaral se o něj. ³⁵Když druhý den odcházel, vytáhl dva denáry a dal je hostinskému se slovy: „Postarej se o něj, a cokoli bys vynaložil navíc, to ti zaplatím, až se vrátím.“ ³⁶Co myslíš – kdo z těch tří byl tomu přepadenému bližním?“ ³⁷„Ten, který mu prokázal milosrdenství,“ odpověděl znalec Zákona. „Jdi a jedvej tak i ty,“ řekl mu Ježíš.

Jen jedno je potřeba

³⁸Cestou přišel do jedné vesnice, kde ho jistá žena jménem Marta přijala do svého domu. ³⁹Její sestra jménem Marie si sedla Ježíšovi k nohám a poslouchala jeho slova. ⁴⁰Marta však byla zaneprázdněna spoustou práce. Nakonec za ním přišla a řekla: „Pane, tebe nezajímá, že má sestra nechala všechnu práci na mně? Řekni jí přece, ať mi pomůže!“

⁴¹Ježíš jí odpověděl: „Marto, Marto, staráš se a trápíš se mnoha věcmi. ⁴²Jen jedno je však potřeba. Marie si vybrala správně a to jí nikdo nevezme.“

Proste a bude vám dáno

IJednou se na jednom místě modlil, a když přestal, jeden z jeho učedníků mu řekl: „Pane, nauč nás modlit se, jako to Jan učil své učedníky.“ ²Pověděl jim: „Když se modlíte, říkejte:

Otče náš, který jsi v nebesích,
ať se posvěti tvé jméno!

Ať přijde tvé království!

Ať se stane tvoje vůle

jako v nebi, tak i na zemi.

³Náš denní chléb nám dávej každý den

⁴a odpusť nám naše hříchy –
vždyť i my odpouštíme každému,

kdo se provinuje proti nám.

A neuveď nás do pokušení,

ale vysvobod' nás od zlého.“

⁵Potom jim řekl: „Kdo z vás má přítele, za kterým přijde o půlnoci s prosbou: „Příteli, půjč mi tři chleby –
⁶navštívil mě přítel, který je na cestách, a nemám, co bych mu nabídl,“ ⁷a on mu zevnitř odpoví: „Neobtěžuj, dveře už jsou zamčené a děti jsou se mnou v posteli; nemohu vstát a něco ti dávat?“ ⁸Říkám vám: I kdyby nevstal a nedal mu to kvůli jejich přátelství, zvedne se a dá mu, co potřebuje, kvůli jeho neodbytnosti.

⁹A tak vám říkám: Proste a bude vám dáno, hledejte a naleznete, tlučte a bude vám otevřeno. ¹⁰Každý, kdo prosí, dostává, kdo hledá, nalézá a tomu, kdo tluče, bude otevřeno. ¹¹Který z vás otců, podá svému synu kámen, když tě prosí o chléb? Anebo o rybu – podáš mu snad místo ryby hada? ¹²Když poprosí o vejce, podáš mu snad štíra? ¹³Jestliže tedy vy, kteří jste zlí, umíte svým dětem dávat dobré dary, čím spíše váš nebeský Otec dá Ducha Svatého těm, kteří ho prosí?“

Zlé pokolení

¹⁴Jednou Ježíš vymítal démona němoty. Když démon vyšel a ten němý začal mluvit, zástupy užasly. ¹⁵Někteří ale říkali: „Vymítá demony Belzebubem, knížetem

démonů!¹⁶ Jiní ho zase pokoušeli tím, že od něj žádali znamení z nebe.

¹⁷On ale znal jejich myšlenky, a tak jim řekl: „Každé království rozdělené samo proti sobě pustne a dům rozdělený proti domu padá. ¹⁸Pokud je i satan rozdělen sám proti sobě, jak obstojí jeho království? Říkáte přece, že vymítám demony Belzebubem. ¹⁹A pokud já vymítám demony Belzebubem, kým je vymítají vaši synové? Oni proto budou vašimi soudci. ²⁰Vymítám-li však demony Božím prstem, jistě k vám přišlo Boží království.

²¹Když silný ozbrojenec hlídá svůj palác, jeho majetek je v klidu. ²²Když ho ale napadne někdo silnější a přemůže ho, vezme mu všechnu výzbroj, na kterou spoléhal, a jeho kořist rozdělí. ²³Kdo není se mnou, je proti mně; kdo neshromažďuje se mnou, rozptyluje.

²⁴Když nečistý duch vyjde z člověka, bloudí po vyprahlých místech a hledá odpočinek. Když ho nenajde, řekne si: ‚Vrátím se do svého domu, odkud jsem vyšel.‘ ²⁵Když přijde a nalezne jej vymetený a ozdobený, ²⁶jde a přibere sedm jiných duchů, horších, než je sám. Pak vejdou domnit, zabydlí se tam a nakonec tomu člověku bude hůře než na začátku.“

²⁷Během jeho řeči jedna žena ze zástupu vykřikla: „Blaze lůnu, které tě nosilo, a prsům, jež jsi sál!“ ²⁸On na to řekl: „Spíše blaze těm, kdo slyší Boží slovo a dodržují je.“

²⁹Zatímco kolem něj houstly davy, Ježíš pokračoval: „Toto pokolení je zlé. Vyžaduje znamení, ale žádné znamení nedostane, kromě znamení proroka Jonáše. ³⁰Jako se Jonáš stal znamením pro Ninivské, tak bude Syn člověka znamením pro toto pokolení. ³¹Královna Jihu povstane na soudu s lidmi tohoto pokolení a odsoudí je, neboť přijela z kraje světa, aby slyšela Šalomounovu moudrost, a hle, zde je někdo víc než Šalomoun. ³²Obyvatelé Ninive povstanou na soudu s tímto pokolením a odsoudí je,

neboť po Jonášově kázání činili pokání, a hle, zde je někdo víc než Jonáš.

³³Nikdo nerozsvítí lampu, aby ji postavil do skryše nebo pod nádobu. Staví ji na svícen, aby přichozí viděli světlo. ³⁴Lampou těla je oko. Máš-li přející oko, celé tvé tělo bude zářit. Je-li však lakomé, je i tvé tělo temné. ³⁵Dej tedy pozor, aby světlo v tobě nebylo tmou. ³⁶Když bude celé tvé tělo jasné a žádná jeho část nebude temná, pak bude celé tak jasné, jako když tě lampa ozáří svým jasnem.“

Pokrytci!

³⁷Když domluvil, jeden farizeus ho pozval k sobě na oběd. Ježíš přišel a hned zamířil ke stolu. ³⁸Farizeus se podívil, když uviděl, že se před obědem nejdříve neumyl. ³⁹Pán mu na to řekl: „Vy farizeové leštíte pohár a mísu zvenku, ale vaše nitro je plné hrabivosti a podlosti. ⁴⁰Blázni! Copak Ten, který stvořil vnějšek, nestvořil také vnitřek? ⁴¹Dejte chudým, co máte v mísách, a hle, všechno vám bude čisté.“

⁴²Běda vám farizeům, že dáváte desátky z máty a routy a z kdekjaké byliny, ale na spravedlnost a Boží lásku ne dbáte. Tomuto jste se měli věnovat a tamto nevynechávat. ⁴³Běda vám farizeům, neboť milujete čestná sedadla na shromážděních a zdravení na náměstích. ⁴⁴Běda vám, znalci Písma a farizeové, vy pokrytci, neboť jste jako nezřetelné hroby – lidé po nich chodí, ani to nevědí.“

⁴⁵Jeden ze znalců Zákona se ozval: „Mistře, když takhle mluvíš, urážíš i nás.“ ⁴⁶„I vám znalcům Zákona běda!“ odpověděl Ježíš. „Zatěžujete lidi neúnosnými břemeny, ale sami na ta břemena ani prstem nesáhnete. ⁴⁷Běda vám, že stavíte hroby proroků, které zabili vaši otcové! ⁴⁸Tím jen dosvědčujete a schvalujete skutky svých otců. Oni je totiž zabili a vy jim stavíte hroby. ⁴⁹Proto také Moudrost Boží řekla: ‚Pošlu k nim proroky a apoštoly;

některé z nich zabijí a jiné budou pronásledovat,⁴ ⁵⁰aby se toto pokolení zodpovídalo za krev všech proroků, prolévanou od stvoření světa – ⁵¹od Ábelovy krve až po krev Zachariáše, který zahynul mezi oltářem a chrámem. Ano, říkám vám, že zodpovědnost ponese toto pokolení.⁵² Běda vám znalcům Zákona, že jste vzali klíč k poznání! Sami jste nevešli a těm, kdo vycházeli, jste zabránili.“

⁵³Když jim to řekl, začali na něj znalci Písma a farizeové prudce dotírat a napadat ho množstvím otázek.⁵⁴ Chystali mu nástrahy a snažili se ho chytit za slovo, aby ho mohli obžalovat.

Nebojte se jich

12 Mezitím se shromáždil mnohatisícový dav, takže lidé po sobě šlapali. Ježíš promluvil především ke svým učedníkům: „Dávejte si pozor na farizejský kvas, jímž je pokrytectví.² Není totiž nic skrytého, co nebude zjeveno, ani nic tajného, co nebude poznáno.³ Co jste říkali ve tmě, bude slyšet na světle, a co jste ve svých pokojích šeptali do ucha, se bude hlásat ze střeš.⁴

⁵Vám, svým přátelům, říkám: Nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo a potom nemají, co by udělali víc.⁵ Ukážu vám, koho se máte bát: Bojte se Toho, který když zabije, má moc uvrhnout do pekla. Ano, říkám vám, Toho se bojte.⁶ Neprodává se snad pět vrbců za dva haléře? Přitom ani jeden z nich není před Bohem zapomenut.⁷ Vám jsou ale spočítány i všechny vlasy na hlavě! Proto se nebojte. Jste dražší než mnoho vrbců.

⁸Říkám vám: Kdokoli mne vyzná před lidmi, toho i Syn člověka vyzná před Božími anděly.⁹ Kdo mne ale před lidmi zapře, ten bude zapřen před Božími anděly.¹⁰ Každému, kdo řekne slovo proti Synu člověka, bude odpuštěno, ale tomu, kdo by se rouhal Duchu Svatému, odpuštěno nebude.¹¹ Když vás povedou do shromáždění a před

vrchnosti a vlády, nestarejte se, čím a jak se máte hájit a co říkat.¹² Duch Svatý vás v tu chvíli naučí, co máte říci.“

O bohatém bláznů

¹³Někdo z davu ho požádal: „Mistře, řekni mému bratrovi, ať se se mnou rozdělí o dědictví!“¹⁴ „Človče,“ odpověděl mu Ježíš, „kdo mě ustanovil vašim soudcem nebo rozhodčím?“¹⁵ Tehdy všem řekl: „Dejte si pozor, varujte se chamtivosti! Život přece nespočívá v hromadění majetku.“

¹⁶Potom jim vyprávěl podobenství: „Pole jednoho bohatého člověka přineslo hojnou úrodu.¹⁷ Přemýšlel: ‚Co si počnu? Vždyť nemám kam shromáždit úrodu!‘¹⁸ Potom si řekl: ‚Udělám toto – zbořím své stodoly, postavím větší a do nich shromáždím všechnu svou úrodu a zásoby.‘¹⁹ Sám sobě pak řeknu: ‚Podívej, máš spoustu zásob na spoustu let. Oddechni si, jez, pij, užívej!‘²⁰ Bůh mu ale řekl: ‚Blázne! Dnes v noci umřeš. Či bude, co sis nachystal?‘²¹ Tak je to, když někdo hromadí pro sebe, ale nebohatne v Bohu.“

Nemějte starosti

²²Potom se obrátil ke svým učedníkům: „Říkám vám, nemějte starost o svůj život ani o své tělo – co budete jíst a co si oblečete.²³ Život je přece víc než jídlo a tělo víc než oblečení.²⁴ Podívejte se na havrany. Nesejí ani nežnou, nemají spíže ani stodoly, ale Bůh je živí. Čím větší cenu máte vy než ptáci!²⁵ Kdo z vás může pečlivým staráním přidat ke své výšce jediný loket?²⁶ Když nezmůžete ani to nejmenší, proč se staráte o to ostatní?²⁷ Podívejte se na lilie, jak rostou. Nepracují ani nepředou, ale říkám vám, že ani Šalomoun ve vši své slávy nebyl oblečen jako jedna z nich.²⁸ Když Bůh takto obléká trávu, která je dnes na louce a zítra bude hozena do pece, čím spíše vás, vy malověrní!?

²⁹Nezabývejte se tím, co budete jíst a co pít, ani se tím nezneklidňujte. ³⁰Všechny ty věci vyhledávají pohané tohoto světa, ale váš Otec ví, že je potřebujete. ³¹Hleďte raději Boží království a toto vše vám bude přidáno.

³²Neboj se, malé stádečko. Vašemu Otci se zalíbilo dát vám království. ³³Prodávejte svůj majetek a dávejte chudým. Pořídte si měšce, které nezchátrají, nehynoucí poklad v nebi, kam zloděj nepřijde a kde mol neničí. ³⁴Vždyť kde je váš poklad, tam bude i vaše srdce.“

Buďte připraveni

³⁵„Mějte přepásaná bedra a rozsvícené lampy. ³⁶Buďte jako lidé očekávající, kdy se jejich pán vrátí ze svatby, aby mu otevřeli, hned jak přijde a zatluče. ³⁷Blaze služebníkům, které pán při svém příchodu zastihne bdící. Amen, říkám vám, že se opáše zástěrou, posadí je za stůl, přistoupí a bude jim sloužit. ³⁸Přijde-li uprostřed noci nebo před svítáním a zastihne je tak, blaze těm služebníkům.

³⁹Pochopte, že kdyby hospodář věděl, v jakou hodinu má přijít zloděj, bděl by a nedovolil by mu prokopat se do domu. ⁴⁰Proto i vy buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, o které netušíte.“

⁴¹Petr se ho zeptal: „Pane, říkáš to podobenství jenom nám, nebo i všem ostatním?“ ⁴²Pán odpověděl: „Kdo je ten věrný a moudrý správce, kterého pán ustanoví nad svým služebnictvem, aby jim v patřičný čas dal výměřený pokrm? ⁴³Blaze služebníkovi, kterého jeho pán při příchodu zastihne, že tak jedná. ⁴⁴Vpravdě vám říkám, že ho ustanoví nad vším svým majetkem. ⁴⁵Kdyby si ale ten služebník v srdci řekl: ‚Můj pán dlouho nejde‘ a začal by bít sluhu a služky a jíst, pít a opíjet se, ⁴⁶pak jeho pán přijde v den, kdy to nečeká, a v hodinu, kterou nezná, odhalí ho a vykáže ven mezi nevěrné. ⁴⁷Služebník, jenž znal vůli svého pána, ale nepřipravil se a nejednal podle jeho vůle, bude hodně bit.

⁴⁸Ten, který ji neznal, bude bit méně, i když dělal trestuhodné věci. Komukoli je hodně dáno, od toho bude hodně vyžádáno. Komu svěřili hodně, od toho vyžádají víc.

⁴⁹Přišel jsem na zem založit oheň a jak toužím, aby už hořel! ⁵⁰Mám ale podstoupit křest a jak je mi úzko, dokud se nevykonám! ⁵¹Myslíte si, že jsem přišel, abych na zem přinesl pokoj? Říkám vám, ne pokoj, ale rozdělení! ⁵²Od nynějška jich bude pět rozděleno v jednom domě: tři proti dvěma a dva proti třem. ⁵³Otec bude proti synu a syn proti otci, matka proti dceři a dcera proti matce, tchyně proti snaše a snacha proti tchyni.“

Znamení času

⁵⁴Potom se obrátil k zástupům: „Když vidíte od západu přicházet oblak, hned říkáte: ‚Blíží se liják,‘ a je to tak. ⁵⁵Když fouká jižní vítr, říkáte: ‚Bude horko,‘ a bývá. ⁵⁶Pokrytci! Umíte rozeznat úkazy na zemi i na nebi; jak to, že nerozeznáte, jaký je teď čas?

⁵⁷A proč ani sami nepoznáte, co je správné? ⁵⁸Když jdeš se svým odpurcem k vrchnosti, snaž se s ním cestou vypořádat. Jinak tě potáhne k soudci, soudce tě vydá biřici a biřic tě vsadí do vězení. ⁵⁹Říkám ti: Nikdy odtud nevyjdeš, dokud nevrátíš poslední haléf.“

O neplodném fíkovníku

13 V tu dobu mu někteří z přítomných vyprávěli o Galilejcích, jejichž krev Pilát smísl s jejich obětmi. ²Ježíš jim odpověděl: „Myslíte si, že se jim to stalo, protože byli větší hříšníci než všichni ostatní Galilejci? ³Říkám vám, že nikoli. Nebudete-li činit pokání, zahnete podobně všichni. ⁴Myslíte si, že těch osmnáct, na které spadla věž v Siloe a zabila je, byli větší viníci než všichni ostatní obyvatelé Jeruzaléma? ⁵Říkám vám, že nikoli. Nebudete-li činit pokání, zahnete podobně všichni.“

⁶Potom jim vyprávěl toto podobenství: „Jeden člověk vysadil na své vinici fíkovník. Přišel a hledal na něm ovoce, ale marně. ⁷Řekl tedy vinaři: ‚Podívej se, už tři roky přicházím a hledám na tom fíkovníku ovoce, ale marně. Poraz ho. Proč tu má zabírat místo?‘ ⁸Vinař mu odpověděl: ‚Nech ho tu ještě rok, pane. Okopám ho a pohnoujím, ⁹snad začne nést ovoce. Pokud ne, porazíš ho pak.‘“

Uzdravení v sobotu

¹⁰V sobotu pak učil v jedné synagoze. ¹¹A hle, byla tam žena postižená už osmnáct let duchem nemoci; byla sehnutá tak, že se vůbec nemohla narovnat. ¹²Když ji Ježíš uviděl, zvolal ji k sobě. „Ženo, tvá nemoc je pryč,“ řekl jí. ¹³Vložil na ni ruce a ona se hned narovнала a oslavovala Boha.

¹⁴Představeného synagogy však rozhořčilo, že Ježíš uzdravoval v sobotní den, a tak řekl zástupu: „Je šest dní, kdy se má pracovat. Během nich přicházejte a nechte se uzdravovat, ale ne v sobotu!“

¹⁵„Pokrytče!“ odpověděl mu Pán. „Neodvazuje snad každý z vás v sobotu svého vola nebo osla od žlabu a nedoví ho napájet? ¹⁶A tato dcera Abrahamova, kterou satan držel svázanou už osmnáct let, nesměla být v sobotu rozvázána ze svého pouta?“ ¹⁷Když to řekl, všichni jeho protivníci se zastydělí, ale všechen zástup se radoval ze všech slavných skutků, které dělal.

O hořčičném zrnku a kvasu

¹⁸Tehdy řekl: „Čemu se podobá Boží království? K čemu ho přirovnám? ¹⁹Je podobné zrnku hořčice, které člověk vzal, hodil je do své zahrady a ono vyrostlo ve veliký strom, v jehož větvích se uhnízdlí ptáci.“

²⁰„K čemu přirovnám Boží království?“ opakoval. ²¹„Je podobné kvasu, který žena vzala a zadělala do tří měříc mouky, až nakonec všechno zkvasilo.“

Těsná brána

²²Na své pouti do Jeruzaléma procházel města i vesnice a učil. ²³Někdo se ho zeptal: „Pane, bude spasen jen málokdo?“

Tehdy jim řekl: ²⁴„Snažte se vejít těsnou branou. Říkám vám, že mnozí se budou pokoušet vejít, ale nebudou moci. ²⁵Když hospodář vstane a zavře dveře, zůstanete venku. Budete tlouci na dveře: ‚Pane, Pane, otevři nám,‘ ale on vám odpoví: ‚Neznám vás. Nevím, odkud jste.‘ ²⁶Budete říkat: ‚Jedli jsme a pili s tebou. Učil jsi na našich ulicích!‘ ²⁷On však odpoví: ‚Říkám vám, že vás neznám. Nevím, odkud jste. Odejděte ode mne, všichni, kdo pácháte zlo!‘

²⁸Bude tam pláč a skřípění zubů, až uvidíte Abrahama, Izáka a Jáкова se všemi proroky v Božím království, ale sami budete vyhnáni ven. ²⁹Mnozí přijdou od východu i od západu, od severu i od jihu a budou stolovat v Božím království. ³⁰A hle, někteří poslední budou první a někteří první budou poslední.“

Jeruzaléme, Jeruzaléme!

³¹Toho dne za ním přišli někteří farizeové. „Odejdi odsud,“ říkali mu. „Jdi pryč, Herodes tě chce zabít!“ ³²Odpověděl jim: „Jděte a vyřídte té lišce: Dnes i zítra vymítám demony a uzdravuji; třetího dne skončím. ³³Dnes, zítra i pozítří musím pokračovat v cestě. Kde jinde by měl prorok zemřít než v Jeruzalémě?“

³⁴Jeruzaléme, Jeruzaléme, který zabiješ proroky a kamenuješ ty, kteří jsou k tobě posíláni! Kolikrát jsem chtěl shromáždit tvé děti jako slepice shromažďuje svá kuřata pod křídla, ale nechtěli jste. ³⁵Hle, váš dům se vám zanechává pustý. Amen, říkám vám, že mě už neuvidíte, dokud nepřijde čas, kdy řeknete: ‚Požehnaný, jenž přichází v Hospodinově jménu!‘“

Kdo se poníží, bude povýšen

14 Jednou, když v sobotu přišel jíst do domu jednoho z předních farizeů, pečlivě ho sledovali. ²A hle, přímo před ním seděl člověk postižený vodnatelností. ³Ježíš se přítomných znalců Zákona a farizeů zeptal: „Smí se v sobotu uzdravovat?“ ⁴Mlčeli, a tak ho vzal, uzdravil a propustil. ⁵Potom se jich zeptal: „Kdo z vás by v sobotní den ihned nevytáhl svého osla nebo vola, kdyby mu spadl do studny?“ ⁶Nezmohli se na žádnou odpověď.

⁷Když si všiml, jak si hosté vybírají přední místa, vyprávěl jim toto podobenství: ⁸„Když jsi pozván na svatbu, nesedej si na přední místo, neboť mohl být pozván někdo váženější než ty. ⁹Tehdy by přišel váš hostitel a řekl ti: ‚Uvolni mu místo.‘ S ostudou by sis pak sedl úplně vzadu. ¹⁰Když jsi pozván, raději si jdi sednout někam dozadu. Tvůj hostitel pak může přijít a říci ti: ‚Pojď dopředu, příteli.‘ Tak budeš poctěn před očima všech hostů. ¹¹Každý, kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se poníží, bude povýšen.“

¹²Potom se obrátil ke svému hostiteli: „Když pořádáš oběd nebo večeři, nezvi své přátele, bratry, příbuzné ani bohaté sousedy. Mohli by totiž na oplátku zase pozvat tebe. ¹³Když pořádáš hostinu, raději pozvi chudé, chromé, zmrzačené a slepé. ¹⁴Blaze tobě, neboť ti nemají čím odplatit, ale bude ti odplaceno při vzkříšení spravedlivých.“

Kdo bude hodovat v Království

¹⁵Když to uslyšel jeden z hostů, řekl mu: „Blaze tomu, kdo bude hodovat v Božím království.“

¹⁶Ježíš odpověděl: „Jeden člověk vystrojil velkou večeři a pozval mnoho hostů. ¹⁷V čas večeře pak poslal svého sluhu, aby pozvaným řekl: ‚Pojďte, vše už je připraveno.‘ ¹⁸Všichni se ale jeden jako druhý začali vymlouvat. První

řekl: ‚Koupil jsem pole a musím se na ně jít podívat. Prosím tě, omluv mne.‘ ¹⁹Druhý řekl: ‚Koupil jsem pět párů volů a jdu je vyzkoušet. Prosím tě, omluv mne.‘ ²⁰Další řekl: ‚Oženil jsem se, a proto nemohu přijít.‘

²¹Sluha se tedy vrátil a vyřídil to svému pánovi. Hospodář se rozněval. ‚Vyjdi rychle do ulic a uliček,‘ řekl sluhovi. ‚Přiveď sem chudé, chromé, zmrzačené a slepé.‘ ²²Sluha se vrátil se slovy: ‚Pane, stalo se, jak jsi přikázal, a ještě je místo.‘ ²³Pán tehdy sluhovi poručil: ‚Vyjdi na cesty a mezi ploty a přinut lidi přijít, ať je můj dům plný.‘ ²⁴Ríkám vám, že nikdo z původně pozvaných neokusí mou večeři!“

Spočítej náklad

²⁵Slyš s ním veliké zástupy lidí. Ježíš se obrátil a řekl jim: ²⁶„Kdo chce přijít ke mně, ale nepřestane lpět na svém otci a matce, ženě a dětech, bratrech a sestřích a dokonce na vlastním životě, nemůže být mým učedníkem. ²⁷Kdo není ochoten nést svůj kříž a jít za mnou, nemůže být mým učedníkem.“

²⁸Když někdo z vás bude chtít postavit věž, nesedne si nejdříve, aby spočítal náklad, zda má na její dokončení? ²⁹Jinak, kdyby položil základy, ale nemohl stavbu dokončit, všichni okolo by se mu posmívali: ³⁰„Tenhle člověk začal stavět a nemohl to dokončit!“ ³¹Anebo když nějaký král potáhne do boje proti jinému, nesedne si nejdříve, aby se poradil, zda může s deseti tisíci čelit tomu, kdo proti němu táhne s dvaceti tisíci? ³²Jinak totiž k němu pošle poselstvo, dokud bude ještě daleko, a bude vyjednávat o míru. ³³Tak tedy žádný z vás, kdo se nezrekne všeho, co má, nemůže být mým učedníkem.

³⁴Sůl je dobrá. Ztratí-li ale sůl svou chuť, čím bude osolena? ³⁵Nehodí se do země ani do hnoje; zahodí se pryč. Kdo má uši k slyšení, slyš.“

O ztracené ovci

15 Všichni celníci a hříšníci ho chodívali poslouchat. ²Farizeové a znalci Písma si ale stěžovali: „On přijímá hříšníky a jí s nimi!“

³Vyprávěl jim tedy toto podobenství: ⁴„Kdyby někdo z vás měl sto ovcí a jednu z nich by ztratil, nenechá těch devadesát devět v pustině a nepůjde za tou ztracenou, dokud ji nenajde? ⁵Jakmile ji najde, s radostí ji vezme na ramena, ⁶přijde domů a volá přátele i sousedy: ‚Radujte se se mnou, neboť jsem našel svou ztracenou ovci!‘ ⁷Ríkám vám, že právě tak bude v nebi větší radost nad jedním hříšníkem, který činí pokání, než nad devadesáti devíti spravedlivými, kteří pokání nepotřebují.“

O ztracené minci

⁸„Kdyby nějaká žena měla deset mincí a jednu minci ztratila, nerozsvítí lampu, nevymete dům a nebude pečlivě hledat, dokud ji nenajde? ⁹Jakmile ji najde, volá přítelkyně a sousedky: ‚Radujte se se mnou, neboť jsem našla svou ztracenou minci!‘ ¹⁰Ríkám vám, že právě tak je radost před Božími anděly nad jedním hříšníkem, který činí pokání.“

O ztraceném synu

¹¹Ježíš pokračoval: „Jeden člověk měl dva syny. ¹²Ten mladší řekl otci: ‚Otče, dej mi díl majetku, který mi náleží.‘ A tak jim rozdělil své jmění. ¹³Mladší syn za pár dní všechno prodal a odešel do daleké země, kde svůj majetek promrhal rozmařilým životem. ¹⁴Když všechno utratil, nastal v té zemi veliký hlad a on začal trpět nouzi. ¹⁵Později se uchytil u jednoho občana té země a ten ho poslal na pole pást vepře. ¹⁶Toužil si naplnit břicho lusky, které žrali vepři, ale nedostával ani to.“

¹⁷Když se nakonec vzpamatoval, řekl si: ‚Kolik nádeníků má u mého otce jídla nazbyt, a já tu umírám hlad!‘

¹⁸Vstanu, půjdu k otci a řeknu mu: ‚Otče, zhrěšil jsem proti nebi i proti tobě! ¹⁹Už si nezasloužím být považován za tvého syna. Udělej mě jedním ze svých nádeníků.‘ ²⁰A tak vstal a vydal se ke svému otci.“

Otec ho spatřil už z veliké dálky. Pohnut soucitem příběhl, padl mu kolem krku a zasypal ho polibky. ²¹‚Otče,‘ řekl syn, ‚zhrěšil jsem proti nebi i proti tobě. Už si nezasloužím být považován za tvého syna.‘ ²²Otec však nařídil svým služebníkům: ‚Přineste nejlepší šaty a oblečte ho. Navlékněte mu prsten a obujte ho. ²³Přiveďte vykrmené tele a porazte je. Jezme a oslavujeme, ²⁴neboť tento můj syn byl mrtev a ožil, byl ztracen a je nalezen!‘ A tak začali oslavovat.

²⁵Starší syn byl zatím na poli. Když se blížil domů, uslyšel hudbu a tanec. ²⁶Zavolal si jednoho ze služebníků a ptal se, co to má být. ²⁷Ten mu řekl: ‚Přišel tvůj bratr. Tvůj otec porazil tučné tele, že ho má zpátky živého a zdravého.‘ ²⁸Ale on se rozhněval a ani nechtěl jít dovnitř. Když za ním vyšel jeho otec a prosil ho, ²⁹odpověděl mu: ‚Podívej se, kolik let ti sloužím! Nikdy jsem neporušil jediný tvůj příkaz, ale tys mi nikdy nedal ani kůzle, abych se poveseil s přáteli. ³⁰Když ale přišel tenhle tvůj syn, který prožral tvůj majetek s děvkami, porazil jsi pro něj vykrmené tele!‘

³¹‚Synku,‘ řekl otec, ‚ty jsi stále se mnou a všechno, co mám, je tvé. ³²Ale oslavovat a radovat se bylo namístě, neboť tento tvůj bratr byl mrtev a ožil, byl ztracen a je nalezen.‘“

O nepoctivém správci

16 Svým učedníkům řekl: „Byl jeden bohatý člověk, který zaměstnával správce. Ten byl před ním obviněn, že mrhá jeho majetkem. ²Zavolal ho tedy a řekl mu: ‚Co to o tobě slyším? Slož účty ze svého počínání, neboť budeš propuštěn.‘“

³Správce si řekl: ‚Co budu dělat, až mě můj pán propustí? Kopat nemohu, žebrat se stydím... ⁴Už vím, co udělám, aby mě lidé přijali do svých domů, až budu propuštěn!‘

⁵Jednoho po druhém si pak zavolal všechny dlužníky svého pána. Prvního se zeptal: ‚Kolik dlužíš mému pánu?‘ ⁶ ‚Sto sudů oleje,‘ odpověděl dlužník. Řekl mu: ‚Zde je tvůj úpis – rychle si sedni a napiš padesát.‘ ⁷Dalšího se zeptal: ‚A kolik dlužíš ty?‘ ‚Sto měr pšenice,‘ odpověděl. Řekl mu: ‚Zde je tvůj úpis – napiš osmdesát.‘ ⁸ ‚Pán pak ocenil, jak si ten nepoctivý správce počínal chytře! Synové světa totiž bývají ve svých věcech chytřejší než synové světa.‘

⁹Říkám vám tedy: Dělejte si přátele nepravým mamonem, aby vás, až skonáte, přijali do věčných příbytků. ¹⁰Kdo je věrný v nejmenším, je věrný i ve velkém. A kdo je nepoctivý v nejmenším, je nepoctivý i ve velkém. ¹¹Když jste nebyli věrní v nepravém mamonu, kdo vám svěří pravé bohatství? ¹²A když jste nebyli věrní v cizím, kdo vám dá to, co je vaše? ¹³Žádný sluha nemůže sloužit dvěma pánům. Buď bude jednoho nenávidět a druhého milovat, nebo se bude jednoho držet a tím druhým pohrdne. Nemůžete sloužit Bohu i mamonu.“

¹⁴Ale to všechno slyšeli i farizeové. Měli rádi peníze, a tak se mu vysmívali. ¹⁵Ježíš jim odpověděl: „Vy chcete před lidmi vypadat spravedlivě, ale Bůh zná vaše srdce. Co je u lidí vznešené, je v Božích očích ohavnost!

¹⁶Až do Jana tu byl Zákon a Proroci; od té doby se káže Boží království a každý se do něj násilně tlačí. ¹⁷Spíše však pomine nebe a země, než aby přestala platit jediná čárka Zákona! ¹⁸Každý, kdo se rozvádí s manželkou a bere si jinou, cizoloží; také ten, kdo si bere rozvedenou, cizoloží.“

O boháči a Lazarovi

¹⁹ ‚Byl jeden bohatý člověk, oblékal se do purpuru a kmentu a každého dne skvěle hodoval. ²⁰Byl také jeden žebrák jménem Lazar, který ležel u jeho vrat plný vředů ²¹a toužil se nasýtit odpadky ze stolu toho boháče. Donkonce i psi přicházeli a lízali mu vředy. ²²Jednoho dne ten žebrák zemřel a andělé ho odnesli do Abrahamova náručí. Zemřel i onen boháč a byl pohřben.‘

²³Když v pekle pozvedl v mukách oči, spatřil v dálece Abrahama a Lazara v jeho náručí. ²⁴Tehdy boháč zvolal: ‚Otče Abrahamo, smiluj se nade mnou! Pošli Lazara, ať smočí koneček prstu ve vodě a svaží mi jazyk, vždyť tu v tom plameni hrozně trpím!‘ ²⁵ ‚Synu,‘ odpověděl Abraham, ‚vzpomeň si, že sis v životě užil dobrých věcí, tak jako Lazar zlých. Nyní ho tedy čeká potěšení, ale tebe trápení. ²⁶Navíc mezi námi a vámi zeje veliká propast, aby ti, kdo by si přáli přejít odsud k vám nebo se snažili dostat odtamtud k nám, nemohli.‘

²⁷On nato řekl: ‚Prosím tě, otče, pošli ho tedy do mého otcovského domu. ²⁸Mám pět bratrů – ať jim svědčí, aby i oni nepřišli do tohoto místa muk!‘ ²⁹ ‚Mají Mojžíše a Proroky,‘ řekl Abraham. ‚Ať poslouchají je!‘ ³⁰ ‚To ne, otče Abrahamo,‘ boháč nato. ‚Kdyby k nim ale přišel někdo z mrtvých, činili by pokání.‘ ³¹ Ten mu řekl: ‚Když neposlouchají Mojžíše a Proroky, nepřesvědčí je, ani kdyby někdo vstal z mrtvých.‘“

Odpuštění, víra, pokora

17 Tehdy řekl učedníkům: „Není možné, aby nepřišla pokušení, ale běda tomu, skrze koho přicházejí. ²Bylo by pro něj lepší, kdyby mu na krk pověsili mlýnský kámen a hodili ho do moře, než aby svedl jednoho z těchto malíčkových. ³Mějte se na pozoru! Kdyby

tvůj bratr proti tobě zhřešil, pokárej ho, a bude-li toho litovat, odpusť mu. ⁴Kdyby proti tobě zhřešil sedmkrát za den a sedmkrát za den by se k tobě obrátil se slovy: ‚Je mi to líto,‘ musíš mu odpustit.“

⁵Nato apoštolové Pánu řekli: „Dej nám víc víry.“ ⁶Pán odpověděl: „Kdybyste měli víru jako hořčičné zrnko, řekli byste této moruši: ‚Vykořeň se a přesaď se do moře!‘ a poslechla by vás.

⁷Kdo z vás by svému služebníkoví hned po jeho návratu z orby nebo pastvy řekl: ‚Poď ke stolu?‘ ⁸Neřekne mu spíše: ‚Připrav mi večeři, vezmi si zástěru a obsluhuj mě; až se najím a napiji, můžeš jíst a pít i ty?‘ ⁹Děkuje snad tomu služebníku, že udělal, co mu bylo nařizeno? Nezdá se mi. ¹⁰Tak i vy, když uděláte všechno, co je vám nařizeno, říkejte: ‚Nezasloužíme chválu. Jen jsme jako služebníci splnili svou povinnost.‘“

Deset malomocných

¹¹Cestou do Jeruzaléma procházel pomezím Samaří a Galileje. ¹²Když přicházel k jedné vesnici, setkalo se s ním deset malomocných. Zůstali stát opodál ¹³a hlasitě volali: ‚Ježíši, Mistře, smiluj se nad námi!‘ ¹⁴Když je uviděl, řekl jim: ‚Jděte se ukázat kněžím.“ A jak šli, byli očištěni.

¹⁵Jakmile jeden z nich uviděl, že je uzdraven, vrátil se a hlasitě chválil Boha. ¹⁶Padl na tvář k jeho nohám a děkoval mu. Ten muž byl Samaritán. ¹⁷Ježíš se zeptal: ‚Nebylo jich očištěno deset? Kde je těch zbylých devět?‘ ¹⁸Nikdo z nich se nevrátil, aby vzdal Bohu slávu, jedině tento cizinec.“ ¹⁹Tehdy mu řekl: ‚Vstaň a jdi. Tvá víra tě uzdravila.“

Kdy přijde Království

²⁰Když se ho jednou farizeové zeptali, kdy přijde Boží království, odpověděl jim: „Boží království přijde nepo-

zorovaně. ²¹Nebude možné říci: ‚Hle, je tu,‘ anebo: ‚Hle, je tam.‘ Pohlédte, Boží království je už mezi vámi!“

²²Svým učedníkům řekl: „Přijdou dny, kdy zatoužíte uvidět jeden ze dnů Syna člověka, ale neuvídníte. ²³Když vám tehdy řeknou: ‚Hle, je tu,‘ anebo: ‚Hle, je tam,‘ nikam nechoďte a za nikým se nežeňte. ²⁴Jako když blesk ozáří krajinu od jednoho konce oblohy až po druhý, tak se objeví Syn člověka ve svůj den. ²⁵Nejdříve ale musí mnoho vytrpět a být zavřzen tímto pokolením.

²⁶Jak bylo za dnů Noemových, tak bude i za dnů Syna člověka: ²⁷Jedli a pili, ženili se a vdávaly se až do dne, kdy Noe vešel do archy. Pak přišla potopa a všechny zahubila. ²⁸Podobně bylo za dnů Lotových: Jedli, pili, kupovali, prodávali, sázeli, stavěli. ²⁹ale toho dne, kdy Lot vyšel ze Sodomy, přšel z nebe oheň se sírou a všechny zahubil. ³⁰Právě tak to bude v den, kdy se objeví Syn člověka.

³¹Kdo bude v ten den na střeše a jeho věci v domě, ať nesestupuje, aby je pobral, a podobně kdo na poli, ať se nevrací zpět. ³²Pamatujte na Lotovu ženu! ³³Kdokoli by si chtěl zachránit život, ztratí jej, a kdokoli by jej ztratil, ten jej zachová. ³⁴Ríkám vám: v tu noc budou dva na jednom loži; jeden bude vzat a druhý zanechán. ³⁵Dvě budou spolu mlít; jedna bude vzata a druhá zanechána. ³⁶Dva budou na poli; jeden bude vzat a druhý zanechán.“

³⁷Zeptali se ho: „Kde, Pane?“ Odpověděl jim: „Kde je tělo, tam se slétnou supi.“

O vytrvalé vdově

18 Vyprávěl jim také podobenství, jak je potřeba stále se modlit a nevzdávat se: ²„V jednom městě byl jeden soudce, který se Boha nebál a člověka si nevážil. ³V tom městě byla také jedna vdova. Chodila za ním a říkala: ‚Zjednej mi právo proti mému odpůrci!‘ ⁴Dlouho se mu nechtělo, ale potom si řekl: ‚Boha se nebojím,

člověka si neváším, ⁵ale ta vdova mi nedává pokoj. Zjednáť jí právo, aby mi nakonec nezničila pověst!“

⁶Tehdy Pán řekl: „Slyšeli jste, co řekl ten nespravedlivý soudce?! ⁷A Bůh snad nezjedná právo svým vyvoleným, kteří k němu volají dnem i nocí? Myslíte, že jim bude otálet pomoci? ⁸Ríkám vám, že jim zjedná právo, a to rychle. Až ale přijde Syn člověka, najde na zemi víru?“

O farizeovi a celníku

⁹Také některým z těch, kdo spoléhali na svou vlastní spravedlnost a ostatními pohrdali, vyprávěl podobenství: ¹⁰„Dva lidé se šli do chrámu modlit: jeden byl farizeus a druhý celník.

¹¹Farizeus se postavil a takto se sám pro sebe modlil: ‚Bože, děkuji ti, že nejsem jako ostatní lidé, vyřiduchové, nespravedliví, cizoložníci, třeba jako tenhle celník. ¹²Posťím se dvakrát do týdne, desátky dávám ze všech svých příjmů…‘

¹³Celník zůstal úplně vzadu. Neodvažoval se ani vzhlednout k nebi, ale bil se do prsou: ‚Bože, smiluj se nad hříšníkem, jako jsem já!‘ ¹⁴Ríkám vám, že tento muž, nikoli tamten, odešel domů ospravedlněn. Každý, kdo se povyšuje, bude ponížěn, a kdo se poníží, bude povýšen.“

Kdo vejde do Království

¹⁵Přinášeli k němu také nemluvnata, aby se jich dotýkal. Když to uviděli učedníci, přísně je napomínali. ¹⁶Ježíš si je ale zavolal a řekl: „Nechte děti přicházet ke mně a nebraňte jim – vždyť právě takovým patří Boží království! ¹⁷Amen, říkám vám, že kdokoli nepřijme Boží království jako dítě, nikdy do něj nevejde.“

¹⁸Tehdy se ho jeden přední muž zeptal: „Dobrý mistře, co mám udělat, abych se stal dědicem věčného života?“

¹⁹Ale Ježíš mu řekl: „Proč mi říkáš dobrý? Nikdo není

dobrý – jen jediný, Bůh. ²⁰Příkázání znáš: ‚Necizolož, nezabíjej, nekraď, nelži, cti svého otce i matku.‘“ ²¹On odpověděl: „To všechno jsem dodržoval od malička.“ ²²Když to Ježíš uslyšel, řekl mu: „Chybí ti jedině. Prodej všechno, co máš, rozdej to chudým a budeš mít poklad u nebi. Pojď a následuj mne.“ ²³Jeho však ta slova velice zarmoutila. Byl totiž nesmírně bohatý.

²⁴Když Ježíš uviděl, jak se velice zarmoutil, řekl: „Jak nesnadno vejdou do Božího království ti, kdo mají bohatství! ²⁵Spíše projde velbloud uchem jehly nežli boháč do Božího království.“ ²⁶„Kdo tedy může být spasen?“ ptali se ti, kdo to slyšeli. ²⁷„Co je u lidí nemožné, je možné u Boha,“ odpověděl jim.

²⁸Petr mu na to řekl: „Pohleď, my jsme všechno opustili a šli jsme za tebou.“ ²⁹Ježíš odpověděl: „Amen, říkám vám, že není nikdo, kdo by opustil dům nebo rodiče nebo bratry nebo ženu nebo děti kvůli Božímu království, ³⁰a nepřijal by v tomto čase mnohem více a v nadcházejícím věku věčný život.“

Blížíme se k Jeruzalému

³¹Tehdy vzal k sobě dvanáct učedníků a řekl jim: „Hle, blížíme se k Jeruzalému. Tam se naplní všechno, co je o Synu člověka psáno skrze proroky. ³²Bude vydán pohanům, bude zesměšněn, pohaněn a poplván. ³³Zbičují ho a zabijí, ale třetího dne vstane z mrtvých.“

³⁴Oni však nic z toho nepochopili. Smysl toho výroku jim zůstal skryt, takže nerozuměli, o čem mluví.

Pane, ať vidím!

³⁵Když přicházel k Jerichu, jeden slepec tam seděl u cesty a žebrał. ³⁶Uslyšel procházející zástup a ptal se, co se to děje. ³⁷Když mu pověděli, že tudy jde Ježíš Nazaretský, ³⁸začal křičet: „Ježíši, Synu Davidův, smiluj se nade mnou!“

³⁹Ti, kdo šli před Ježíšem, ho napomínali, ať mlčí, ale on křičel tím více: „Synu Davidův, smiluj se nade mnou!“

⁴⁰Ježíš se zastavil a nechal ho k sobě přivést. Když přistoupil, Ježíš se ho zeptal: ⁴¹„Co mám pro tebe udělat?“ Odpověděl: „Pane, ať vidím!“ ⁴²„Prohlédni,“ řekl mu Ježíš. „Tvá víra tě uzdravila.“ ⁴³A on ihned prohlédl. Potom šel za ním, oslavoval Boha a všechen lid, který to viděl, vzdal chválu Bohu.

Zacheus

19 Ježíš přišel do Jericha a procházel jím. ²A hle, byl tam muž jménem Zacheus, vrchní celník a veliký boháč. ³Toužil se podívat, kdo je Ježíš, ale kvůli davu nemohl, neboť byl malé postavy. ⁴Běžel tedy napřed a vylezl na planý fíkovník, aby ho uviděl, až tudy půjde.

⁵Když tam Ježíš dorazil, vzhlédl a uviděl ho. „Zachee, pojď rychle dolů,“ řekl mu. „Dnes musím zůstat u tebe doma.“ ⁶Rychle tedy slezl a radostně ho přijal. ⁷Všichni, kdo to viděli, si ale stěžovali: „K takovému hříšníkovi šel na návštěvu?!“

⁸Zacheus potom vstal a řekl Pánu: „Pohled, Pane! Polovinu svého majetku dávám chudým, a pokud jsem někoho v něčem podvedl, vrátím to čtyřnásobně.“ ⁹Ježíš mu odpověděl: „Dnes přišlo do tohoto domu spasení. I on je přece Abrahamův syn!“ ¹⁰Syn člověka přišel hledat a zachránit ztracené.“

O hřivnách

¹¹Tehdy vyprávěl svým posluchačům další podobenství, protože se blížil k Jeruzalému a oni si mysleli, že se už nyní má zjevit Boží království. ¹²Řekl jim: „Jeden urozený člověk odešel do daleké země, aby se odtamtud vrátil jako král. ¹³Předtím si zavolal deset svých služebníků, dal jim deset hřiven a řekl jim: ‚Hospodařte s tím, dokud

nepřijdu.‘ ¹⁴Jeho krajané ho ale nenáviděli a hned vyslali poselstvo, aby vyřídilo: ‚Nechceme ho za krále!‘

¹⁵Když se pak vrátil jako král, zavolal si služebníky, kterým svěřil peníze, aby zjistil, kolik kdo vydělal. ¹⁶Přišel první a řekl: ‚Pane, tvá hřivna vynesla deset hřiven.‘ ¹⁷Král odpověděl: ‚Výborně, můj dobrý služebníku! Protože jsi byl věrný v tom nejmenším, vládní deseti městům.‘ ¹⁸Přišel druhý a řekl: ‚Pane, tvá hřivna vydělala pět hřiven.‘ ¹⁹Odpověděl mu: ‚Ty buď vládcem pěti měst.‘

²⁰Potom přišel další a řekl: ‚Pane, zde máš svou hřivnu. Měl jsem ji uloženou v šátku, ²¹neboť jsem se tě bál. Jsi přísný člověk; vybíráš, co sis neuložil, a sklízíš, co jsi nezasal.‘ ²²Král mu řekl: ‚Soudím tě podle tvých vlastních slov, zlý služebníku. Věděl jsi, že jsem přísný člověk, že vybírám, co jsem neuložil, a sklízím, co jsem nezasal? ²³Proč jsi tedy nedal mé peníze směnárníkům, abych si je po návratu vybral i s úroky?‘

²⁴Tehdy řekl své družině: ‚Vezměte mu tu hřivnu a dejte ji tomu, který má deset hřiven.‘ ²⁵Namítli: ‚Pane, už má deset hřiven.‘ ²⁶Říká vám: ‚Každému, kdo má, bude dáno, ale tomu, kdo nemá, bude vzato i to, co má.‘ ²⁷A ty mé nepřátele, kteří nechtěli, abych byl jejich králem, přiveďte sem a pobijte přede mnou.“

Král na oslíku

²⁸Po těch slovech se vydal kupředu, vzhůru k Jeruzalému. ²⁹Když se přiblížil k Betfage a k Betanii u hory zvané Olivetská, poslal dva ze svých učedníků ³⁰se slovy: „Jděte do vesnice před vámi. Jakmile tam přijдете, najdete přivázané oslátko, na kterém ještě nikdy nikdo neseděl. Odvažte ho a přiveďte. ³¹Kdyby se vás někdo ptal, proč ho odvažujete, odpovězte mu: ‚Pán ho potřebuje.‘“

³²Poslové odešli a našli vše tak, jak jim řekl. ³³Když odvažovali oslátko, majitelé se jich ptali: „Proč to oslátko

odvazujete?“³⁴ „Pán ho potřebuje,“ odpověděli^{35a} a odvedli oslátko k Ježíši. Přikryli je svými plášti a Ježíše posadili na ně.³⁶ A jak jel, prostírali své pláště na cestu.

³⁷Když se blížil k hřebeni Olivetské hory, odkud cesta klesá dolů, začalo celé množství učedníků hlasitě a radostně chválit Boha za všechny zázraky, které viděli.

³⁸Volali:

„Požehnaný král,
jenž přichází in Hospodinově jménu!
Pokoj na nebi a sláva na výsostech!“

³⁹V davu byli i někteří farizeové. Ti mu řekli: „Mistře, napomeň své učedníky!“⁴⁰ Odpověděl jim: „Říkám vám, že kdyby zmlkli, křičelo by kameni!“

Doupě lupičů

⁴¹Když dorazil na hřeben a uviděl město, rozplakal se nad ním: ⁴²„Ó kdybys poznalo aspoň v tento svůj den, co by ti přineslo pokoj! Teď je to ale tvým očím skryto.“⁴³ Přijdou na tebe dny, kdy tě tví nepřátelé obklíčí valem a oblehnou tě. Sevrou tě ze všech stran^{44a} a srovnají tě se zemí, i tvé děti v tobě. Nenechají v tobě kámen na kameni, protože jsi nepoznalo čas svého navštívení.“

⁴⁵Potom přišel do chrámu a začal z něj vyháňet prodavače i kupce⁴⁶ se slovy: „Je psáno: ‚Můj dům je domem modlitby,‘ ale vy jste z něj udělali ‚doupě lupičů!‘“

⁴⁷Každý den pak učil v chrámu. Vrchní kněží, znalci Písma a přední muži z lidu zatím hledali způsob, jak ho zničit.⁴⁸ Nevěděli ale, jak to provést, protože všechen lid mu visel na rtech.

Jakým právem

20 Jednoho dne, když učil lid v chrámě a zvěstoval evangelium, přišli vrchní kněží, znalci Písma

a starší² se slovy: „Řekni nám, jakým právem to děláš? Kdo tě k tomu zmocnil?“³ Odpověděl jim: „Já se vás také na něco zeptám. Povězte mi, ⁴byl Janův křest z nebe, nebo z lidí?“

⁵Začali se spolu dohadovat: „Když řekneme, že z nebe, řekne nám: ‚Tak proč jste mu nevěřili?‘“⁶ Když řekneme, že z lidí, všechen lid nás ukamenuje, protože jsou přesvědčeni, že Jan je prorok.“⁷ Řekli mu tedy, že nevědí, odkud byl.⁸ Ježíš jim odpověděl: „Ani já vám tedy neřeknu, jakým právem to dělám.“

O zlých vinařích

⁹Tehdy se obrátil k lidem a vyprávěl jim toto podobství: „Jeden člověk vysadil vinici, pronajal ji vinařům a na dlouho odcestoval.“¹⁰ V příslušný čas pak poslal k těm vinařům služebníka, aby mu dali díl z úrody vinice. Vinaři ho však zbili a poslali pryč s prázdnou.¹¹ Poslal tedy dalšího služebníka. I toho však zbili, zohavili a poslali pryč s prázdnou.¹² Poslal tedy třetího, ale i toho zranili a vyhnali.¹³ Tehdy si pán vinice řekl: ‚Co mám dělat? Pošlu svého milovaného syna. Když uvidí jeho, snad se zastydí.‘¹⁴ Když ho vinaři uviděli, domluvili se spolu: ‚Tohle je dědic. Pojďme ho zabít a dědictví bude naše!‘¹⁵ Pak ho vyhodili z vinice ven a zabili.

Co tedy s nimi udělá pán vinice?¹⁶ Přijde, ty vinaře zahubí a vinici dá jiným.“ Když to uslyšeli, řekli: „To snad ne!“¹⁷ Podíval se na ně a řekl: „Co tedy znamená to, co je psáno:

„Kámen staviteli zavržený
stal se kamenem úhelným?“

¹⁸Kdokoli na ten kámen padne, ten se roztříští. Na koho ten kámen padne, toho rozdrtí.“

Či je ten obraz?

¹⁹Vrchní kněží a znalci Písma se ho v tu chvíli chtěli chopit, ale báli se lidu. Poznali totiž, že to podobenství vyprávěl o nich. ²⁰Sledovali ho tedy a poslali špehy, kteří se měli vydávat za spravedlivé a snažit se ho chytit za slovo, aby ho mohli vydat vládě a pravomoci římského prokurátora. ²¹Zeptali se ho: „Mistře, víme, že mluvíš i učíš správně a že nikomu nestráníš, ale pravdivě vyučuješ Boží cestě. ²²Je správné dávat císaři daň, nebo ne?“

²³Ježíš poznal jejich záludnost. „Proč mě pokoušíte?“ řekl jim. ²⁴„Ukažte mi denár. Či nese obraz a nápis?“ Odpověděli: „Císařův.“ ²⁵Nato jim řekl: „Dejte tedy císaři, co je císařovo, a Bohu, co je Boží.“ ²⁶A tak ho nemohli před lidmi chytit za slovo a v údivu nad jeho odpovědí zmlkli.

Bůh je Bohem živých

²⁷Tehdy k němu přišli někteří ze saduceů (kteří popírají vzkříšení) a zeptali se ho: ²⁸„Mistře, Mojžíš nám napsal, že když ženatý muž zemře bezdětný, má si jeho ženu vzít jeho bratr, aby svému bratru zplodil potomka.“ ²⁹Bylo sedm bratrů. První se oženil a zemřel bezdětný. ³⁰Jeho ženu si tedy vzal druhý, ale i ten zemřel bezdětný. ³¹Potom si ji vzal třetí a tak dále. Všech sedm zemřelo, aniž by zanechali děti. ³²Jako poslední pak zemřela i ta žena. ³³Kdo z nich ji tedy bude mít za manželku, až nastane vzkříšení? Vždyť ji mělo za manželku všech sedm!“

³⁴Ježíš jim odpověděl: „Synové tohoto věku se žení a vdávají. ³⁵Ti, kdo jsou hodni dosáhnout onoho věku a vzkříšení z mrtvých, se však už nežení a nevdávají. ³⁶Nebudou už moci ani zemřít, neboť budou jako andělé. Jsou to synové Boží, poněvadž jsou synové vzkříšení. ³⁷A to, že mrtví vstávají, ukázal už Mojžíš u onoho keře, když Hospodina nazývá Bohem Abrahama, Bohem Izáka

a Bohem Jáкова. ³⁸Bůh není Bohem mrtvých, ale živých. Pro něj jsou živi všichni.“

³⁹Někteří znalci Písma poznamenali: „Mistře, to jsi řekl dobře.“ ⁴⁰A už se ho neodvažovali na nic ptát.

Syn nebo Pán?

⁴¹Ježíš se jich zeptal: „Jak mohou říkat, že Mesiáš je Davidův syn? ⁴²Sám David říká v knize Žalmů:

„Hospodin řekl mému Pánu:

Seď po mé pravici,

⁴³než ti tvé nepřátele
k nohám položím.“

⁴⁴Když ho tedy David nazývá Pánem, jak to může být jeho syn?“

⁴⁵Přede vším lidem pak řekl svým učedníkům: ⁴⁶„Dejte si pozor na znalce Písma, kteří rádi chodí ve slavnostních pláštích, milují zdravení na tržištích, přední sedadla ve shromážděních a čestná místa na večerích ⁴⁷a kteří vyjídají domy vdov pod záminkou dlouhých modliteb. Takové čeká nejtěžší trest!“

Dva haléřky

21 Když se rozhlédl, uviděl, jak bohatí vhadzují své dary do chrámové pokladny. ²Uviděl také jednu chudou vdovu, jak tam hází dva haléřky, ³a řekl: „Vpravdě vám říkám, že tato chudá vdova dala ze všech nejvíce. ⁴Všichni totiž dávali dary Bohu ze svého nadbytku, ale tato žena dala ze svého nedostatku všechno, co měla k živobytí.“

Znamení času

⁵Někteří si povídali, jak je chrám krásný – to kamení, ty obětní dary! Ježíš na to řekl: ⁶„Přijdou dny, kdy z toho,

co vidíte, nezůstane kámen na kameni. Všechno bude zbořeno.“

⁷„Mistře, kdy to bude?“ zeptali se ho. „Jaké bude znamení času, kdy se to má stát?“ ⁸Odpověděl: „Dejte pozor a nedejte se svést. Mnozí přijdou pod mým jménem se slovy: ‚Já jsem Mesiáš!‘ a ‚Přišel čas!‘ Nachodte za nimi. ⁹Až uslyšíte o válkách a nepokojích, neděste se. Musí se to stát, ale to ještě není konec.“ ¹⁰Potom pokračoval: „Národ povstane proti národu a království proti království. ¹¹Budou veliká zemětřesení, na různých místech hlad a mor a přijdou hrůzy a veliká znamení z nebe.“

¹²Před tím vším ale vztáhnou ruce na vás a budou vás pronásledovat. Budou vás vydávat do shromáždění a vězení a kvůli mému jménu vás povedou před krále a vládců. ¹³To bude vaše příležitost ke svědectví. ¹⁴Vezměte si k srdci, že si nemáte předem rozmyslet, jak se hájit. ¹⁵Já sám vám dám výřečnost a moudrost, proti níž neodolá a neobstojí žádný z vašich protivníků. ¹⁶Budou vás zrazovat i vlastní rodiče a bratři, přibuzní i přátelé a některé z vás vydají na smrt. ¹⁷Kvůli mému jménu vás budou všichni nenávidět, ¹⁸ale ani vlasek z vaší hlavy se neztratí. ¹⁹Vydržte a získáte život!“

Zkáza Jeruzaléma

²⁰„Až uvidíte Jeruzalém obležený vojskem, vězte, že přišla jeho zkáza. ²¹Tehdy ať ti, kdo jsou v Judsku, utíkají do hor. Kdo jsou uvnitř města, ať odejdou a ti, kdo jsou na venkově, ať do něj nevcházejí. ²²Nastanou totiž dny pomsty, kdy se naplní vše, co je psáno. ²³Běda bude v těch dnech těhotným a kojícím, protože na zemi přijde veliké strádání a hněv proti tomuto lidu. ²⁴Budou padat ostřím meče a budou odvedeni do zajetí mezi všechny národy. Po Jeruzalému budou šlapat pohané, dokud se časy pohanů nenaplní.“

Příchod Syna člověka

²⁵„Na slunci, měsíci a hvězdách budou zvláštní úkazy. Na zemi bude úzkost mezi národy, bezradnými před zuřícím mořským příbojem. ²⁶Lidé budou zmírat strachy v předtuše toho, co má přijít na svět, neboť nebeské mocnosti se budou otřásat. ²⁷Tehdy spatří Syna člověka, jak přichází v oblaku, s mocí a velikou slávou. ²⁸Až se to všechno začne stát, vzpřimte se a pozvedněte hlavy, protože se blíží vaše vykoupení!“

²⁹Tehdy jim řekl podobobenství: „Podívejte se na fíkovník a ostatní stromy. ³⁰Když vidíte, jak pučí, sami víte, že se blíží léto. ³¹Stejně tak až uvidíte, jak se dějí tyto věci, vězte, že se blíží Boží království! ³²Amen, říkám vám, že to pokolení nepomine, dokud se to všechno nestane. ³³Nebe a země pominou, ale má slova nikdy nepominou.“

³⁴Dávejte si pozor, aby vaše srdce nebyla obtěžkána hodováním a opilstvím a staráním se o tento život. Ten den by vás pak náhle překvapil ³⁵jako past, neboť zastihne všechny, kdo žijí na zemi. ³⁶Proto vždy bděte a modlete se, abyste byli hodni uniknout všemu, co přijde, a mohli stanout před Synem člověka.“

³⁷Takto ve dne učival v chrámě, ale večer odcházel a nocoval na hoře zvané Olivetská. ³⁸Všechnen lid ho chodil už za úsvitu poslouchat do chrámu.

Poslední večeře

22 Blížil se Svátek nekvašených chleběů, zvaný také Velikonoce. ²Vrchní kněží a znalci Písma hledali způsob, jak ho zabít, ale báli se lidu.

³Tehdy vstoupil satan do Jidáše zvaného Iškariotský, který patřil k oněm dvanácti. ⁴Odešel a domluvil se s vrchními kněžími a s veliteli chrámové stráže, jak jim ho zradí. ⁵Ti se zaradovali a dohodli se s ním, že mu dají

peníze. ⁶Jidáš souhlasil a začal hledat příležitost, aby jim ho zradil někde mimo zástup.

⁷Tak přišel Den nekvašených chleběů, kdy měl být zabít beránek. ⁸Ježíš poslal Petra a Jana se slovy: „Jděte nám připravit beránka k velikonoční večeři.“ ⁹Zeptali se: „Kde ho máme připravit?“ ¹⁰Odpověděl: „Hleďte, až vejдете do města, potká vás člověk nesoucí džbán vody. Až vejde do domu, jděte za ním“ ¹¹a řekněte tam hospodáři: „Mistr se ptá: Kde je místnost, v níž bych se svými učedníky pojedl beránka?“ ¹²On vám pak ukáže velikou horní místnost prostřenou k jídlu. Tam připravte večeři.“ ¹³Odešli tedy, našli všechno tak, jak jim řekl, a připravili beránka.

¹⁴Když nadešla ta chvíle, posadil se s dvanácti apoštolů za stůl. ¹⁵Tehdy jim řekl: „Toužebně jsem si přál jíst s vámi tohoto beránka předtím, než budu trpět.“ ¹⁶Říkám vám, že už ho neokusím, dokud nedojde naplnění v Božím království.“ ¹⁷Uchopil kalich, vzdal díky a řekl: „Vezměte jej a rozdělte se spolu.“ ¹⁸Říkám vám, že už neokusím plod vinné révy, dokud nepřijde Boží království.“

¹⁹Vzal chléb, vzdal díky, lámal a dal jim ho se slovy: „To je mé tělo, které se dává za vás. To číňte na mou památku.“ ²⁰Právě tak vzal po večeři kalich se slovy: „Tento kalich je nová smlouva v mé krvi, která se prolévá za vás.“

²¹Pohleďte však – ruka mého zrádce je na stole vedle mě. ²²Syn člověka sice odchází, jak je určeno, ale běda tomu, kdo jej zrazuje.“ ²³Začali se tedy dohadovat, kdo z nich že se to chystá udělat.

Kdo je největší

²⁴Vznikl mezi nimi také spor, kdo z nich je asi největší. ²⁵On jim na to řekl: „Králové národů nad nimi panují a ti, kdo je ovládají, si nechají říkat dobrodinci.“ ²⁶Vy to tak ale nedělejte. Naopak, kdo je mezi vámi největší, ať je jako

nejmenší, a vedoucí ať je jako sloužící. ²⁷Vždyť kdo je větší – ten, kdo sedí, nebo ten, kdo slouží? Zdali ne ten, který sedí? Já jsem ale mezi vámi jako ten, který slouží.

²⁸Vy jste ti, kdo se mnou zůstali v mých zkouškách, ²⁹a já vám odkazuji království, jako je můj Otec odkázal mně. ³⁰V mém království budete jíst a pít u mého stolu; budete sedět na trůnech a soudit dvanáct pokolení Izraele.“

³¹Tehdy Pán řekl: „Šimone, Šimone, hle, satan si vyžádal, aby vás třibil jako pšenici.“ ³²Prosil jsem ale za tebe, aby tvá víra neselhala. Až se jednou obrátíš, posiluj své bratry.“ ³³Petr namítl: „Pane, s tebou jsem připraven jít i do vězení, i na smrt!“ ³⁴On však odpověděl: „Říkám ti, Petře, než ráno zakokrhá kohout, třikrát zapřeš, že mě znáš.“

Getsemane

³⁵Zeptal se jich: „Když jsem vás poslal bez měšce, mošny a obuvi, scházelo vám něco?“ Odpověděli: „Vůbec nic.“ ³⁶Řekl jim: „Teď ale, kdo má měšec, ať si ho vezme, a také mošnu. Kdo nemá meč, ať prodá plášť a koupí si jej.“ ³⁷Říkám vám, že se na mně musí splnit ještě toto Písmo: „Byl započten mezi zločince.“ Co je o mně psáno, se totiž naplňuje.“ ³⁸Řekli mu: „Pane, podívej se, máme dva meče!“ „To stačí,“ odpověděl.

³⁹Vyšel ven a podle svého zvyku se odebral na Olivetskou horu. Učedníci ho následovali. ⁴⁰Když přišel na místo, řekl jim: „Modlete se, abyste nepodlehli pokušení.“ ⁴¹Sám se vzdálil, co by kamenem dohodil, padl na kolena a modlil se: ⁴²„Otče, pokud chceš, odejmi ode mne tento kalich. Ať se však nestane má vůle, ale tvá!“ ⁴³Tehdy se mu ukázal anděl z nebe a posiloval ho. ⁴⁴Ve smrtelném zápasu se tedy modlil ještě vroucněji a jeho pot stékal na zem jako krůpěje krve. ⁴⁵Když vstal od modlitby a přišel k učedníkům, zjistil, že pod tíhou zármutku usnuli. ⁴⁶„Jak to, že spíte?“ řekl jim. „Vstaňte a modlete se, abyste nepodlehli pokušení.“

⁴⁷Ještě to nedořekl a byl tu houf lidí v čele s Jidášem, jedním z dvanácti. Přistoupil k Ježíšovi, aby ho polbil, ⁴⁸ale ten mu řekl: „Jidáší, to polibkem zrazuješ Syna člověka?“

⁴⁹Jeho druhové pochopili, k čemu se schyluje. Vykřikl: „Pane, máme se bít mečem?“ ⁵⁰Jeden z nich zasáhl veleknězova sluhu a usekl mu pravé ucho. ⁵¹Ježíš odpověděl: „To už stačí!“ Dotkl se jeho ucha a uzdravil ho.

⁵²Tehdy Ježíš řekl vrchním kněžím, velitelům stráže a starším, kteří na něj přišli: „Vypravili jste se jako na zločince, s meči a holemi? ⁵³Denně jsem s vámi býval v chrámu a ani jste se mě nedotkli. Ale toto je vaše chvíle – vládá temnota.“

Neznám ho!

⁵⁴Tak ho zatkli a odvedli do domu nejvyššího kněze. Petr ho ale zpovzdálí následoval. ⁵⁵Když uprostřed dvora zapálili oheň a sesedli se okolo, posadil se mezi ně i Petr. ⁵⁶Jak seděl tváří k ohni, jedna služka si ho všimla, upřeně se na něj podívala a řekla: „Tenhle byl také s ním.“ ⁵⁷Ale on ho zapřel: „Já ho neznám, ženo!“

⁵⁸Po chvíli se si ho všiml jiný a řekl: „Ty jsi také jeden z nich.“ Petr však řekl: „Nejsem, člověče!“

⁵⁹Když uplynula asi hodina, začal někdo jiný tvrdit: „Tenhle s ním určitě byl také – vždyť je to Galilejec!“ ⁶⁰Petr však řekl: „Nevím, o čem mluvíš, člověče!“ A vtom, ještě než to dořekl, zakokrhla kohout. ⁶¹Pán se obrátil a podíval se na Petra. Ten si vzpomněl, jak mu Pán řekl: „Dříve než se ozve kohout, třikrát mě zapřeš.“ ⁶²Vyšel ven a hořce se rozplakal.

Před Veleradou

⁶³Ti, kdo Ježíše hlídali, se mu posmívali a tloukli ho. ⁶⁴Zavázali mu oči, bili ho do tváře a ptali se: „Prorokuj, kdo

tě udeřil?“ ⁶⁵Přítom ho zasypávali rouhavými nadávkami.

⁶⁶Jakmile se rozednilo, sešli se starší lidu, vrchní kněží i znalci Písma a odvedli ho do své Velerady. ⁶⁷Vyzvali ho: „Jestli jsi Mesiáš, řekni nám to!“ Ježíš odpověděl: „Kdybych vám to řekl, stejně neuvěříte. ⁶⁸Kdybych se vás zeptal, stejně mi neodpovíte ani mě nepropustíte. ⁶⁹Od této chvíle bude Syn člověka sedět po pravici Boží moci.“

⁷⁰Tehdy všichni řekli: „Takže jsi Boží Syn?“ Ježíš odpověděl: „Sami říkáte, že jsem.“ ⁷¹Na to zvolali: „K čemu ještě potřebujeme svědectví? Vždyť jsme to sami slyšeli z jeho úst!“

Před Pilátem

23 Celé jejich shromáždění vstalo a odvedli ho k Pilátovi. ²Začali ho obviňovat: „Zjistili jsme, že tento muž rozvrací národ. Je proti odvádění daní císaři a nazývá se králem, Mesiášem.“

³Pilát se ho zeptal: „Tak ty jsi židovský král?“ „Sám to říkáš,“ odpověděl Ježíš.

⁴Nato Pilát řekl vrchním kněžím a zástupům: „Podle mě je ten člověk nevinný.“ ⁵Oni však naléhali: „Bouří lid! Učí po celém Judsku! Začal v Galileji a došel až sem!“ ⁶Když Pilát uslyšel o Galileji, zeptal se, zda je ten člověk Galilejec. ⁷Když se dozvěděl, že je z Herodova panství, poslal ho k Herodovi, který v těch dnech také pobýval v Jeruzalémě.

Před Herodem

⁸Když Herodes uviděl Ježíše, měl velikou radost. Už dávno se s ním toužil setkat, neboť o něm hodně slyšel a těšil se, že ho uvidí udělat nějaký zázrak. ⁹Kladl mu spoustu otázek, ale Ježíš mu vůbec neodpovídal.

¹⁰Stáli tam však vrchní kněží a znalci Písma a usilovně ho obviňovali. ¹¹A tak jím Herodes se svými vojáky pohrdl.

Když se mu dost naposmíval, oblékl ho do skvostného roucha a poslal ho zpátky k Pilátovi. ¹²Toho dne se Pilát s Herodem spřátelili; předtím totiž k sobě chovali nevávisť.

Ukřížuj ho!

¹³Pilát svolal vrchní kněze, přední muže i lid ¹⁴a řekl jim: „Přivedli jste mi tohoto člověka jako rozvraceče lidu. Hle, vyslechl jsem ho před vámi a neshledal jsem jej vinným v žádném bodě vaší obžaloby. ¹⁵Dokonce ani Herodes ne, neboť jsem vás poslal k němu. Nespáchal nic, za co by zasloužil smrt. ¹⁶Dám ho zbičovat a propustím ho.“ ¹⁷(Ve svátek jim totiž musel propouštět jednoho vězně.)

¹⁸Všechn dav ale začal křičet: „Pryč s ním! Propust' nám Barabáše!“ ¹⁹(Ten byl uvězněn za nějakou vzpouru ve městě a za vraždu.) ²⁰Pilát k nim znovu promluvil, protože chtěl Ježíše propustit. ²¹Oni však křičeli: „Ukřížuj, ukřížuj ho!“

²²Promluvil k nim tedy potřetí: „Ale co udělat zlého? Žádnou smrtelnou vinu jsem na něm neshledal. Dám ho zbičovat a propustím ho!“ ²³Oni však naléhali a s velikým křikem se dožadovali, aby byl ukřížován. Jejich hlasy i hlasy vrchních kněží stále sílily, ²⁴až se Pilát rozhodl jejich žádosti vyhovět. ²⁵Toho, který byl uvězněn za vzpouru a vraždu, jim propustil, jak žádali, ale Ježíše na jejich přání vydal na smrt.

Cesta k popravišti

²⁶Když ho odváděli, chytli jistého Šimona Kyrénského, který se vracel z pole, a naložili mu kříž, aby ho nesl za Ježíšem.

²⁷Šlo za ním veliké množství lidu i mnoho žen, které nad ním plakaly a nařikaly. ²⁸Ježíš se k nim obrátil: „Dcery jeruzalémské, neplačte nade mnou, ale nad sebou a nad

svými dětmi. ²⁹Hle, přicházejí dny, kdy lidé řeknou: ‚Blaze neplodným, jejichž lůna nerodila a jejichž prsy nekojily!‘ ³⁰Tehdy řeknou horám: ‚Padněte na nás,‘ a kopcům: ‚Přikryjte nás!‘ ³¹Když se toto děje se zeleným stromem, co se stane se suchým?“

Golgota

³²K popravě s ním vedli ještě další dva muže, zločince. ³³Když přišli na místo zvané Lebka, ukřížovali ho tam, i ty zločince – jednoho po pravici a druhého po levici. ³⁴Ježíš tehdy řekl: „Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co dělají!“ Vojáci zatím losovali o jeho šaty.

³⁵Lid stál a díval se. Kromě jiných se mu vysmívali také vůdcové: „Jině zachránil, tak až zachráni sám sebe, když je to Mesiáš, ten Boží Vyvolený!“ ³⁶Vojáci se mu posmívali také. Přistupovali, nabízeli mu ocet ³⁷a říkali: „Zachraň se, když jsi židovský král!“ ³⁸Nad ním pak visel nápis řeckými, latinskými a hebrejskými písmeny: TOTO JE ŽIDOVSKÝ KRÁL.

³⁹Jeden ze zločinců, kteří tam viseli, se mu vysmíval: „Když jsi Mesiáš, zachraň sebe i nás!“ ⁴⁰Ten druhý ho však okřikl: „To se ani Boha nebojíš? Máš stejný trest jako on, ⁴¹ale my dostáváme spravedlivou odplatu za své skutky, kdežto tenhle nic zlého neudělal!“ ⁴²Potom řekl Ježíšovi: „Pane, vzpomeň si na mě, až přijdeš do svého království.“ ⁴³Ježíš mu odpověděl: „Amen, říkám ti, dnes budeš se mnou v ráji.“

⁴⁴Okolo poledne se po celé zemi setmělo až do tří hodin odpoledne. ⁴⁵Slunce se zatmělo a chrámová opona se roztrhla vpůli. ⁴⁶Ježíš hlasitě zvolal: „Otče, do tvých rukou svěřuji svého ducha!“ Po těch slovech vydechl naposled.

⁴⁷Když setník uviděl, co se stalo, vzdal slávu Bohu a řekl: „Ten člověk byl jistě spravedlivý!“ ⁴⁸Všichni v zástupu, který se sešel k té podívané, se při pohledu na to, co se

stalo, bili do prsou a odcházeli pryč.⁴⁹Všichni jeho přátelé, i ženy, které ho doprovázely z Galileje, stáli opodál a všechno to viděli.

Hrob ve skále

⁵⁰Jeden člen Rady, dobrý a spravedlivý muž jménem Josef,⁵¹ nesouhlasil s Radou a jejím činem. Byl z judského města Arimatie a sám také očekával Boží království.⁵²Šel za Pilátem a vyžádal si Ježíšovo tělo.⁵³Šňal je, zavinul do plátna a pochoval ho do vytesané hrobky, do níž ještě nebyl nikdo pochován.⁵⁴Byl den příprav a blížil se začátek soboty.

⁵⁵Přidaly se k němu i ženy, které s Ježíšem přišly z Galileje. Viděly hrob i to, jak bylo tělo pochováno.⁵⁶Vrátily se domů, připravily vonné oleje a masti, ale v sobotu podle přikázání zachovaly klid.

Není tu, vstal!

24 Brzy ráno prvního dne v týdnu vzaly připravené vonné masti a vydaly se s dalšími ženami ke hrobu.²Našly však kámen odvalený od hrobu,³a když vešly dovnitř, nenašly tělo Pána Ježíše.⁴Nevěděly, co si o tom myslet, když vtom před nimi stanuli dva muži v zářícím rouchu.⁵Vylekané ženy sklonily tváře k zemi, ale oni jim řekli: „Proč hledáte živého mezi mrtvými? ⁶Není tu, vstal! Vzpomeňte si, jak vám ještě v Galileji říkal: „Syn člověka musí být vydán do rukou hříšných lidí a být ukřižován, ale třetího dne vstane z mrtvých.““

⁸Tehdy si vzpomněly na jeho slova,⁹a když se vrátily od hrobu, vyprávěly to všechno jedenácti učedníkům i všem ostatním.¹⁰Byly to Marie Magdaléna, Johana, Marie Jakubova a ostatní, které byly s nimi. Řekly to apoštolům,¹¹ale ti jejich slova považovali za tlachání a nevěřili jim.¹²Petr však vstal a rozběhl se ke hrobu. Když se naklonil

dovnitř, spatřil jen ležící plátna. Vrátil se tedy domů v údivu nad tím, co se stalo.

Na cestě do Emauz

¹³Téhož dne se dva z nich vydali do vesnice jménem Emauz, vzdálené od Jeruzaléma šedesát honů,¹⁴a povídali si o všem, co se stalo.¹⁵Zatímco si povídali a probírali to, sám Ježíš se přiblížil a připojil se k nim.¹⁶Něco však bránilo jejich očím, aby ho poznali.

¹⁷Ježíš se jich zeptal: „O čem si to cestou povídáte, že jste tak smutní?“¹⁸Jeden z nich, jménem Kleofáš, mu odpověděl: „Ty jsi snad jediný návštěvník Jeruzaléma, který neví o tom, co se tam v těchto dnech stalo!“¹⁹„O čem?“ zeptal se jich. „O Ježíši Nazaretském,“ odvětili. „Byl to prorok mocný ve skutcích i slovech před Bohem i přede vším lidem.²⁰Vrchní kněží a naši vůdcové ho vydali, aby byl odsouzen k smrti, a nechali ho ukřižovat.²¹My jsme ale doufali, že to je on, kdo má vykoupit Izrael. Navíc je to dnes už třetí den, co se to všechno stalo.²²Také nás překvapily některé z našich žen. Ráno byly u hrobu²³a nenašly jeho tělo. Pak přišly a říkaly, že dokonce měly vidění. Andělé jim prý řekli, že žije.²⁴Někteří z našich sli ke hrobu a našli všechno tak, jak to ženy vyprávěly, ale jeho neviděli.“

²⁵Tehdy jim řekl: „Jak jste nechápaví! Jak je vám zatěžko věřit všemu, co povyděli proroci! ²⁶Copak to všechno nemusel Mesiáš vytrpět, než vejde do své slávy?“²⁷Počínaje Mojžíšem a všemi proroky jim pak vykládal, co o něm bylo napsáno ve všech Písmech.

²⁸Když došli k vesnici, do níž mířili, naznačil, že půjde dál.²⁹Oni ho však přemlouvali: „Zůstaň s námi, už se připozdívá; chýlí se k večeru.“ Šel tedy dovnitř, že s nimi zůstane.³⁰Když byli za stolem, vzal chléb, požehnal, lámal a podával jim.³¹Vtom se jim otevřely oči a poznali ho, ale on jim náhle zmizel.

³²Tedy jeden druhému řekli: „Copak nám nehořelo srdce, když s námi na cestě mluvil a otvíral nám Písma?“
³³ Ihned vstali a vrátili se do Jeruzaléma. Tam našli oněch jedenáct shromážděných s ostatními, ³⁴ jak říkají: „Pán opravdu vstal z mrtvých. Ukázal se Šimonovi!“ ³⁵ Oni pak vyprávěli, co se jim stalo na cestě a jak se jim dal poznat při lámání chleba.

Dotkněte se mě

³⁶ Zatímco o tom mluvili, sám Ježíš se postavil uprostřed nich a řekl jim: „Pokoř vám.“ ³⁷ Oni si ale v hrozném úleku mysleli, že vidí ducha. ³⁸ Řekl jim tedy: „Proč jste tak vylekaní? Proč jste na pochybách? ³⁹ Podívejte se na mé ruce a nohy – jsem to já! Dotkněte se mě a přesvědčte se: duch přece nemá maso a kosti; jak vidíte, já je mám!“

⁴⁰ Po těch slovech jim ukázal ruce i nohy. ⁴¹ Když stále nemohli samou radostí uvěřit a jen se divili, zeptal se jich: „Máte tu něco k jídlu?“ ⁴² Podali mu kus pečené ryby a plástek medu. ⁴³ Vzal si to a jedl před nimi.

Jste svědkové

⁴⁴ Potom jim řekl: „Právě o tomto jsem mluvil, dokud jsem ještě byl s vámi: Musí se naplnit všechno, co je o mně psáno v Mojžíšově zákoně, v Prorocích a Žalmech.“ ⁴⁵ Tedy jim otevřel mysl, aby porozuměli Písmům. ⁴⁶ Řekl jim: „Tak je psáno a tak musel Mesiáš trpět a třetího dne vstát z mrtvých. ⁴⁷ Počínaje od Jeruzaléma pak v jeho jménu musí být kázáno pokání a odpuštění hříchů všem národům. ⁴⁸ Vy jste toho svědkové. ⁴⁹ Hle, já na vás sešlu zaslíbení svého Otce. Vy však zůstaňte ve městě Jeruzalémě, dokud nebudete oblečeni mocí shůry.“

⁵⁰ Potom je odvedl až k Betanii. Zvedl ruce, aby jim požehnal, ⁵¹ a zatímco jim žehnal, začal se jim vzdalovat, jak byl unášen vzhůru do nebe. ⁵² Klaněli se mu a potom

se s velikou radostí vrátili do Jeruzaléma. ⁵³ Všechn čas trávil v chrámu, kde chválili a oslavovali Boha. Amen.